

--RUSAI SKALDO ATOMA,--SAKO TRUMANAS

ATVYKSTA KAVALIŪNAI, SAIKŪNAI, MOCKAIČIAI, DAGIAI, ZYMANTAI

New Yorkan atvažiuoja Kubiliai, Miliauskai, Rutkauskai, Furmonavičiai, Skripkauskai

- NEW YORK, N. Y., rugs. 23 d. — Apie š. m. rugsėjo 24 d., laivu "GENERAL BLATCHFORD" į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:
- Adomavičius, Vladas, Lijčia. Jie apsigyvens 272 Lawrence Pl., Peterson, N. J.
- Bagdonavičius, Vladas — 205 Watkins St., Philadelphia 48, Pa.
- Baltrušaitis, Antanas — Baltimore, Md.
- Barcaitė, Lilli, Anastazija — 4175 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
- Bikulčius, Stasys, Zofija, Vytautas, Bronislovas, Rymanas, Vladas, Stasys — Waldorf, Md.
- Biliūnas, Vytautas — 231 Ludlow St., Stamford, Conn.
- Buszeika, Vytautas — 3543 W. Montrose Ave., Chicago, Ill.
- Dagys, Antanas, Petronėlė, Vytautas — 42 Aberdeen Ave., Dayton 9, Ohio.
- Dmukauskas, Ona, Simanas — 3409 S. Letvitt St., Chicago 8, Ill.
- Dobrovolskis, Valė, Alvina — 7034 S. Washenaw Avenue, Chicago, Ill.
- Furmonavičius, Petras, Uršulė, Petras, Aušra — 84-14 88th St., Woodhaven, L. I., N. Y.
- Gainkevičius, Vladas — 205 Watkins St., Philadelphia 48, Pa.
- Jezukaitis, Josef — 203 Sherman St., Gardner, Mass.
- Jurgilas Stasys, Vanda — 3327 S. Halsted St., Chicago, Illinois.
- Kalvaitis, Stasys, Marija — 1748 W. 86th St., Chicago, Ill.
- Kapočius, Mykolas, Katrinė, Jadvyga, Jonas — Baltimore, Md.
- Kavaliūnas, Pranas, Frida, Elvina, Regina — 4520 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.
- Kavalčiukas, Alexandras, Maria, Judita — RFD 1, Berrien Center, Mich.
- Kiveris, Jonas, Anelė, Juozas, Jonas, Danutė — Erskine, Minn.
- Klimavičius, Bronius — 110 Line St., Sommerville, Mass.
- Korla, Povilas — RFD 96, Rexford, N. Y.
- Kubilius, Vilius, Jurgis, Anickė — East Windsor, Conn.
- Kuras, Justinas — 64-14 Clinton Ave., Maspeth, L. I., N. Y.
- Lenderskis, Jurgis, Martynas — Almont, Mich.
- Lekas, Juozas — 687 Main St., Amherst, Mass.
- Lingaitis, Povilas — 22 Hill-ton Ave., Worcester, Mass.
- Liubinskas, Juozas, Ona, Juozas — 6941 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.
- Lukoševičius, Stasys — 1554 E. 47th St., Cleveland, Ohio
- Marcinkevičius, Stasys, Ona, Ričardas, Danutė — 43 Harlem St., Worcester, Mass.
- Marijonaitienė, Veronika — Whittemore Rd., Waterbury, Conn.
- Mikšys, Zibuntas — 16528 Mark Twain, Detroit, Mich.
- Miliauskas, Veronika, Vigaudas — 828 S. Prescott St., Waukegan, Ill.
- Mockaitis, Antanas, Petronėlė, Jonas — Rt. 2, Lemont, Illinois.

Streikuoja aviacijos darbininkai

Buffalo, N. Y., mieste streikuoja "Bell Aircraft" dirbtuvės darbininkai. Piktietininkai neleidžia streikaujantiems tenka kovoti su policija. Penkių minučių laikotarpyje ejo gana smarki kova tarp piktietininkų, policininkų ir streikaujantių.

PLIENO PRAMONĖS ATSTOVAI PRADĖJO PASITARIMUS

Darbininkai reikalauja 6 centų pensijų fondan ir 4c. socialinei apdraudai

PITTSBURGH, Pa., rugs. 23 d. — CIO plieno darbininkų unijos ir plieno korporacijų atstovai šiandien pradėjo pasitarimus naujai darbo sutarčiai.

Federalinės valdžios tarpininkas mano, kad iki ateinančios savaitės pradžios pavyks susitarti. CIO informavo 52 plieno bendroves, kad pasitarimai jau pradėti su "U. S. Steel" korporacija.

Pranešimas taip pat primena, kad pasitarimų pagrindas padėta prezidento komisijos rekomendacijos.

CIO REIKALAUJA SUTVARKYTI PENSIJAS

Patirta, kad CIO vadovybė reikalauja socialinės apdraudos reikalams pridėti po 10 centų už kiekvieną darbo valandą.

Darbininkai nori, kad 6 centai eity į pensijų fondą, o 4 c. būtų paskirti socialinei apdraudai. Pradžioje didžiosios plieno bendroves nenorėjo susitarti su pensijomis, bet atrodė, kad jos jau sutiko šį reikalą sutvarkyti.

Prezidentas Trumanas pareiškė įsitikinimą, jog pavyks susitarti dėl naujos darbo sutarties.

LEWIS REIKALAUJA GERESNIŲ ALGŲ

Anglikasių unijos prezidentas John L. Lewis reikalauja iš kasyklų savininkų žymiai geresnių pasiūlymu.

Vakar savininkai pasiūlė dviem metams pratęsti buvusią anglikasių sutartį, bet Lewis nesutinka. Lewis pranešė laikraščiniams, kad anglikasiasiai nedirbs, kol nebus pasirašyta nauja sutartis.

Tuo tarpu valdžia nesirengia kištis į anglių pramonės reikalus. Atrodė, kad yra pakankamos anglies atsargos.

PIKIETININKAI NELEIDŽIA DIRBTI

Pasirodo, kad anglikasių unijos pikietininkai neleidžia dirbti prie unijos nepriklausantiems anglikasiasiams.

Clarksburg srityje pikietininkai susirėmė su dirbančiais, keliai apduzė, iškastas anglis išvartė. Gubernatorius buvo priverstas pasiūsti gvardiją į Clearfield kauntę, kai vietos šerifas pranešė apie susirėmimus.

Du anglikasiasiai patraukė Lewisą teisman, jis esą netvarkingai vedęs pensijų fondo reikalus.

Tikisi atšaukti Taft-Hartley įstatymą

WASHINGTON, D. C., rugs. 23 d. — Prezidentas Trumanas pareiškė įsitikinimą, kad Taft-Hartley įstatymas bus atšauktas. Jei kongresas jo neatšauks dabar, tai jis bus atšauktas tuojau po Naujų Metų.

Sen. McMahon siūlo prezidentui pasimatyti su Stalinu po to, kai kongresas paskirs reikalingas sumas Vakarų Europai apginkluoti. Prezidentas atsakė daryti bet kokius komentarus dėl šio pasiūlymo.

Komitetų nariai nemano, kad dar šiais metais būtų paskirtos sumos atsilikusiems kraštams.

Atsukite laikrodžius!

Rytoj baigiasi šyvesos taupymo periodas. Chicago laikas vėl bus standartinis. Todėl ne užmirškite atsukti savo laikrodžius vieną valandą atgal. Naujasis laikas prasidės rytų 2 val. ryto.

Vėliausios žinios

● Višinskis pusę valandos kalbėjo Jungtinių Tautų atstovams, bet neužsiminė apie atominės energijos sproginėjimus Rusijoje. Višinskis tvirtina, kad JAV ir Didžioji Britanija rengiasi naujam karui.

● Komentatorius Lowell Thomas, besileisdamas iš Tibo to kalnų, nukrito nuo arklio ir susižeidė. Komentatoriaus sinus išgelbėjo tėvų nuo didesnės nelaimės. L. Thomas nešikų buvo nuneštas į ligoninę, kur turės pragulėti kelias dienas. Dalai Lama jam įdovė raštą prezidentui Trumanui.

● Izraelio premjeras Ben Gurion sako, kad žydai neleis sutarptautinti Jeruzalės, ji turės priklausyti Izraeliui.

● Kinijos komunistai užsišpyrė okupuoti Amoy uostą, iš kur galėtų būti organizuoti ekspedicija į Formozą. Vakar kiniečiams pavyko atmušti komunistų įėjimą.

● Atomo sproginėjimai Sovietų Sąjungoje reiškia, kad karas kasdien artėja, — vakar pareiškė sen. Cunningham.

● Premjeras Attlee informuos parlamentą apie svaro nuvertinimą antradienį, o vėliau prašys pateisinti valdžios žingsnį ir pareikšti pasitikėjimą. Jei būtų pareikštas nepasitikėjimas, tai tada tektų eiti prie rinkimų.

Anglijon siųs stipresnius lėktuvus

LONDONAS, rugs. 23 d. — Šiandien Anglijoje yra didokas skaičius didžiųjų Amerikos bombanešių — B-36.

Patirta, kad JAV valstybių karo vadovybė yra nutarusi atšaukti B-36, o jų vietas atsiųsti B-50.

Nauji lėktuvai yra kiek galingesni. Be to, jie pritaikyti atominėms bomboms mesti.

— Sen. Rankin sako, kad reikia perkelti sostinę kito vieton.

KONGRESO IR ATOMO KOMISIJOS PAREIGŪNAI POSĖDŽIAUJA

Amerikos mokslininkai nemanė, kad rusai taip greitai suskaldytų atomą

WASHINGTON, D. C., rugs. 23 d. — Turime įrodymų, kad paskutinėmis savaitėmis Sovietų Sąjungos teritorijoje vyko atomo sproginėjimai, — šiandien paskelbė prezidentas Trumanas. Baltieji Rūmai paskelbė specialų pranešimą, nes prezidentui atrodė, kad krašto gyventojai turi būti informuoti apie tokį svarbų reikalą.

Šiandien prezidentas sukviė kabineto narius ir tarėsi įvairiais klausimais. Laikraštiniams rūpėjo patirti, ar kabineto nariai svarstė atomo energijos reikalus. Krašto apsaugos sekretorius Louis Johnson pareiškė, kad kabineto nariai yra pilnai informuoti apie atomo sproginėjimus Rusijoje.

Prezidentas priminė pirmą pranešimą visuomenei apie atomo energiją. Jame buvo pasakyta, kad anksčiau ar vėliau kitos valstybės taip pat išmoks skaldyti atomą ir gaminti atominės ginklus. Pagrindiniai principai atomui skaldyti buvo žinomi visiems mokslininkams. JAV, britų ir kanadiečių pranešimas, paskelbtas 1945 m. lapkričio mėnesį, sakė, kad nei viena valstybė negali išlaikyti atomo energijos monopolio.

Prezidentas šiandien dar kartą priminė, kad reikalinga tarpautinė atomo energijos kontrolė. Jei nebus vykusių kontrolės, tai pasaulyje nebus saugumo.

Šiomis dienomis Washingtone pradėjo posėdžiauti JAV, Kanados ir Didžiosios Britanijos komisija naujai atomo sutarčiai paruošti. Veikusioji sutartis jau negalioja. Be to, dabar pasikeitė tarptautinė padėtis, nauja sutartis turi būti pagrįsta naujais pagrindais.

Oficialus prezidento pranešimas apie atomo energiją sukėlė daug kalbų ir judėjimo kariuomenės ir kongreso sluokniuose. Atsakomingi pareigūnai skuba į posėdžius, bet nenori daryti jokių pareiškimų.

Pirmiausia susirinko kongreso atomo komitetas. Komiteto nariai svarstė prezidento pranešimą. Jie nutarė prašyti papildomų informacijų.

Paašikėjo, kad ir David Lillenthal vadovaujamos komisijos nariai taip pat susirinko aptarti naujai susidariusios padėties. Mokslininkai stebisi pareiškimu. Jiems atrodė, kad sovietų Rusija pajėgs skaldyti atomą tikrai apie 1952-trus metus. Matyt, kad sovietų valdžia kreipė nepaprastai didelio dėmesio atomo energijos klausimui.

JV NEKEIS UŽSIENIO POLITIKOS, — VAKAR PAREIŠKĖ DEAN ACHESON

Andrei Višinskis siūlo penkioms didžiosiom valstybėm pasirašyti taikos sutartį

FLUSHING, N. Y., rugs. 23 d. — Visi žino, kad Sovietų Sąjunga stengėsi pasigaminti atominę bombą.

JAV mano, kad rusai jau gali minėti bombą turėti, bet JAV valdžia nesirengia keisti dabartinės užsienio politikos, — šiandien pareiškė sekretorius Dean Acheson.

Sekretorius sako, kad JAV atstovai ir dabar reikalauja įvesti tikrą tarptautinę atomo energijos kontrolę.

RUSIJA NESIRENGIA KITŲ PULTI

— Sovietų Sąjunga nesirengia pulti kitų valstybių, — šiandien pareiškė sovietų delegacijos pirmininkas Andrei Višinskis.

— Sovietų valdžia siūlo JAV, Didžiajai Britanijai, Prancūzijai, Kinijai ir Sovietų Sąjungai pasirašyti taikos sutartį, kuri uždraustų vienai valstybei pulti kitą.

siū pareiškimus ir apie sproginėjimus, — atsakė Višinskis. Bet jis vakar kaltino JAV ir Didžiąją Britaniją, tvirtino, kad jos norinčios kontroliuoti atomo energiją visame pasaulyje.

Maskvos radijas, komentuo-damas prezidento pareiškimus, juokiasi, kad yra amerikiečių, vis dar tebetikinčių į atominių bombų monopolį.

LONDONAS, rugs. 23 d. — Britų valdžia informavo savo gyventojus apie atomo sproginimą sovietų teritorijoje.

Liepos mėnesį Šveicarijos meteorologijos stotis užregistravo didelį sproginimą komunistų valdomoj Azijoje.

Britų mokslininkai iš Irano praneša, kad sovietų teritorijoje įvyko didelis sproginimas. Jis buvo toks smarkus, kad Mesheh miestyje musulmonų maldykla sugruvo. Panašus pranešimas paskelbtas ir Kanadoje.

— Republikonų vadas Joseph Martin sako, kad prezidentas rengiasi prašyti daugiau pinigų, todėl ir gasdina rusišką atominė bombom.

— Sen. George Keeney sako, kad Amerikos karo vadovybė turėtų įsteigti radaro stotis, sekiančias pasienį dieną ir nakty.

Amerikiečiai patyrė apie sprogimą

WASHINGTON, D. C., rugs. 23 d. — Vyrauja įsitikinimas, kad JAV mokslininkai pirmieji užregistavo atomo sprogimą sovietų Rusijoje.

Kai kurie tvirtina, kad amerikiečiai informavo britus ir kanadiečius apie Rusijoje vykusius sproginėjimus.

Verta atkreipti dėmesio į tai, kad amerikiečiai pirmi informavo Rusijos gyventojus apie sovietų teritorijoje vykusius sproginėjimus. Sovietų valdžia tyli apie atomo energiją.

Kiniečiai skųs Sovietų Sąjungą

CANTON, Kinija, rugs. 23 d. — Sovietų Sąjunga keliais atvejais sulaužė Kinijos-Sovietų Sąjungos sutartį, — šiandien pareiškė prezidentas Li Tsung-jen. — Negali būti jokios kalbos, draugiškumo sutartį rusai sulaužė.

Prezidentas sako, kad iki šio meto dar nepadarytas joks nutarimas dėl skundo. Kinijos valdžia gali nutarti skundą įteikti dabartinei Jungtinių Tautų sesijai. Tatai priklausys nuo įvykių eigos.

Komunistai bando paimti Amoy uostą, bet kiniečiai juos sumušė ir privertė trauktis.

Siūlo atsisakyti nuo Rytų Vokietijos

BONN, Vokietija, rugs. 23 d. — Komunistų partijos vadas Max Reimann šiandien patarė vokiečių parlamentui užmiršti Rytų Vokietiją. Jis patarė rytų teritorijas atiduoti lenkams ir pripažinti Oder-Neisse upių sieną.

Parlamente kilo didžiausias triukšmas ir pasipiktinimas. Visos vokiečių partijos išskyrus komunistus, reikalauja grąžinti Rytų Vokietiją.

Gražinus Rytų Vokietiją vokiečiams, lenkai tada reikalaua atiduoti jiems sovietų valdžios pagrobtas Rytų Lenkijos teritorijas. Rusai to nenori, todėl ir įsakė komunistams agituoti už dabartinės Lenkijos sienas.

Marshall vadovaus Raudonajam Kryžiui

WASHINGTON, D. C., rugs. 23 d. — Prezidentas Trumanas išėjęs gen. George Marshall bus Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmininkas.

Dabartinis šios organizacijos pirmininkas Basil O'Connor atsistatydino iš pareigų. Darbas neleidžia jam tvarkyti savo šeimos ir asmens reikalų.

Raudonojo Kryžiaus pirmininkas neaugauna jokio atlyginimo už darbą.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Epochinė lietuvių dailės paroda

Gal būt, tektų vadinti "tremties meno paroda", nes ši paroda, kuri žada atsidaryti spalio mėn. 20 d. New Yorke, iš tikrųjų ta prasme yra tokia. Dauguma, jeigu ne visi, meno darbai ir buvo sukurti tremtyje. Vis dėlto ji turi ir platesnę reikšmę, sakytum, tai Lietuvos meno renesanso tęsinys, prasidėjęs dar Lietuvoje, sudaro epochinę reikšmę. Lietuvos kultūrinis atgimimas pradžioje nepriklausomybės metais ir buvo nutrauktas dėl visiemis žinomų priežasčių. Išblaskytos mūsų kultūrinio darbo jėgos—menininkai, rašytojai ir visuomenininkai—rankų nenuleido, savo darbą tęsė toliau. Ši kultūrinė priemonė kaip tik mums dabar ir yra labai būdinga kovojant dėl savo tautinės ir dvasinės egzistencijos. Reikia tikėtis, kad mūsų tautos kultūrinio darbo šuošis nebūna nutrauktas, bet gali būti tikrai sulėtintas.

Mūsų dailininkai tremtyje daug nuveikė, gal būtų, stebėtina daug, nes tremties gyvenimas tai ne namai, kur ramiai galima būtų dirbti ir kurti. Ot, štai, jie ir nori parodyti Amerikos lietuviams ir visiems žmonėms, kad lietuvių tauta yra gyva ir dvasiškai sąmoninga. Ji savo kultūrinį darbą tęsia ir ties tol, kol atgaus savo kraštui nepriklausomybę.

Nepriklausomoji Lietuva išauklėjo nemaža naujų dailininkų, kurie užsieniuose gilio menio žinias. Jų tarpe yra gerų grafikų, tapytojų, skulptorių ir smulkesnio meno specialistų, kurie susitarė, ir paruošė savo darbus šiai parodai. Tiesa, be amerikiečių pagalbos, ši paroda nebūtų įmanoma, nes reikia ją globooti, finansuoti ir jai vadovauti. Adv. Antanas Olinas, čia šios iniciatyvos, ir eksponatai jau atsistūti į New Yorką. Dabar čia ir planuojama turėti pirmą lietuvių tremtinių menininkų darbų parodą.

Meno institutas turės didelę parodą

Nuo spalio mėn. 20 iki gruodžio 18 d. Čikagos Meno Institutas (Art Institute) turės didelę dailės meno parodą. Pateikiame šios parodos sąrašą: Louise ir Walter Arensbergai iš Hollywoodo, Cal., parodai paskolino savo privatinį XX a. moderniojo meno rinkinį, 198 eksponatus.

Ši meno kolekcija bus atvežta iš Hollywoodo į Čikagą. Pirmą kartą Meno Institute pasirodys garsūs meno kūriniai. Be to, šioj p. p. Arensbergų kolekcijoje bus keli ankstyvieji amerikiečių meno darbai bei Afrikos gyventojų medžio drožinėjimai. Taip pat kubizmo ir impresionizmo epochinė dailė, kurios vairsūnėje stovi Picasso, Brancusi, Duchamp, Braque, Gris, Klee ir Leger. Duchampo drobė, pavadinama "Nuoga ant laiptų", 1913 m. New Yorko Armory parodoj sukėlė didelę audrą. Ji bus ir čia.

Šia paroda tikimasi nušviesti moderniojo regimojo meno istoriją.

Paul Gauguin Meno Institute

Nuo rugsėjo 23 iki lapkričio 20 d. Meno Institutas rodo išgarsėjusio simboliko Pauliaus Gauguino medžio raiznių ir spaudinių kūrinys. Ši paroda tėra grafikos meno skyriuje: gal. Nr. 13, 16 ir 17.

Gauguinas (išstark Gugėnas) grafikos meno srityje, taip pat ir tapyboje, labai aukštai iškilęs. Jo gyvenimas, kaip ir daugelio moderniojo meno pionierių, buvo labai audringas: Gauguinas buvo pirmas dailininkas, kuris drįso vykti į puslankinių žmonių gyvenamas Markizo ir kt. salas. Jis labai mėgo polineziečius—Tahiti salos žmones. Studijavo, finansiškai jai vadovavo. Adv. Antanas Olinas čia šios iniciatyvos, ir eksponatai jau atsistūti į New Yorką. Dabar čia ir planuojama turėti pirmą lietuvių tremtinių menininkų darbų parodą.

tus, užsiėmė keramikos darbu, vėliau perėjo į tapybą. Jisai gimė 1848 m. birž. 7 Paryžiuje. Jam teko mairytis kartu su kitais impresionistais. Paryžiuje kartu su garsioju Vincent Van Gogh, Emile Zola diskutuodavo apie "moralinę meną" ir gerdavo "absintę". Kai Van Gogh nusiplovė ausį Arlese, Gauguinas pašaukė gydytoją ir jį prižiūrėjo. Grįžęs į Paryžių, organizavo ir vadovavo Pont Avene "simbolikų mokyklai". Kai pritrūko pinigų, savo žmoną ir vaikus išsiuntė į Daniją pas gimines. Trejus metus išbuvo Tahiti saloje. Vėl grįžo į Prancūziją. Vyko į Martinique salą ir čia jo sveikata visiškai pakrinko. Mirė dideliame skurde 1903 metais.

Nors buvo įdomus Pauliaus Gauguino gyvenimas, bet apie tai kalbėti čia užimtą daug vietos. Jo darbai yra daug įdomesni. Juose slypi mistika, simbolika ir didelė meninė vertybė. Daugelis grafikų geris Henri Hatise piešiniais, tai Pauliaus Gauguino grafikos menas gali kiekvieną dominti.

Goodmano teatras veikia

Goodmano teatras (Meno Instituto priedas) pradėjo savo 19 sezoną. Rugsėjo 29 d. vakare pradės vaidinti komediją "Pirmoji Ponia". Veikalas vaizduoja intrigas dviejų moterų, kurios varžosi dėl savo vyrų, kandidatuojančių į prezidentus. Bilietus perkant iš anksto, galima gauti žymiai papiginta kaina.

Vaikų teatras vaidins keturis veikalus šiomis datomis: spalio 22 iki gruodžio 22, vasario 4 iki balandžio 1.

Teatro vadovybė būtų dėkinga, jeigu kas paaukotų teatrui rakandų, kostiumų ir kitų reikalingų daiktų. Sie daiktai bus vartojami teatinio meno mokyklos praktikioms. Galima pašaukti tel. CE 6-3725. Atvyks į namus.

Šiomis dienomis Čikagon atvyko veteranas dailininkas Adomas Varnas.

Dailininkas Vilimas apsis-tojo, herods, Rochester, N. Y. Abu dailininkai tremtyje Vo-kietijoje, daug veikė meno srityje. Linkėtina jiems gražiai iškurti laisvoje šalyje.

Lietuvių Meno Mokykla Freiburge uždaryta. Pagyvėjus emigracijai ir užsienius ir daugeliui jos mokinių išvažinėjus, mokykla negalėjo veikti. Bu- vęs jos direktorius, dailininkas Vytautas K. Jonynas ir kiti mokytojai, pasitraukė.

Gyvenimo keis- tenybės

Kažkokių nuostatų ar įsta- tymų, kuris, rodos, net ne vi- sose Chhicago miesto dalyse veikia, jei kas nemoka jokių mokesčių ir neturi buto, tai to vaikai negali lankyti mokyk- los. Tokioj keis-toj padėty atsi- dūrė Antony Camboni šeima. Jo dukte Alice Lanthorn, 6 m., ir sūnus Albertas Kemp nega- li lankyti mokyklos. Mat, visa šeima gyvena kažkokioj prie- kaboj, ar kažkas panašaus, kas negali būti vadinamas namu ir kas neturi gatvės eilės nume- rio.

To rajono pradžios mokykla sako, kad visai teisėtai jo vai- kų į mokyklą nepriima, nes jie negali nurodyti savo gyvena- mosios vietos adreso.

Jeį, girdi, jie gyventų vieš- buty, tai jau turėtų adresą, ir tuomet vaikams būtų mokyk- los durtys visai atdaros. Yra žmonių knisių, mėgstančių vi- sokiuos įstatymuos knistis ir pro tų visokių įstatymų varž- tus nemato nei gyvenimo, nei to gyvenimo kūrėjo viešpaties žmogaus! O sensacijų mėgė- jams puiki žinia.

Birutės Choras stato "Kaminkrėtį ir Malūnininką"

Mikas Petrauskas

Sekmadienį, spalio 9 d., Lie- tuvių Auditorijoje, 3133 S. Hals- ted St., 5 val. vak. bus suvaidin- ta populieri, linksmai juokinga kompozitoriaus V. Paulausko operetė KAMINKRĖTIS IR MALŪNININKAS, gale įterpus ir keletą pirmojo šio veikalalo kom- pozitoriaus Miko Petrausko dai- nų.

Ši operetė pirmą kartą buvo suvaidinta baigus velioniu kom- pozitoriui Petrauskui impera- torinę muzikos konservatoriją Petrapilyje 1903 m. ir 1904 m. Vilniuje. Atvykus komposito- riui į JAV, pirmą kartą buvo suvaidinta 1907 m. Brooklyne, N. Y., pačiam kompozitoriui vadovaujant. Toliau, pradėda- mas JAV savo sunkių meno ir muzikos darbų, kompozitorius ap- lankė daugelį lietuviškų kolo- nių, kur gana dažnai ir vy- kusiai buvo suvaidinta šį žavi operetę. Regis, kad 1908 m. Mikas atvyko Chicagon ir čia su BIRUTĖS CHORU pastatė KAMINKRĖTĮ IR MALŪNININKĄ ir kitas savo parašy- tas operetes.

Reikia pažymėti, kad kompo- zitorius Mikas Petrauskas mi- rė Lietuvoje 1939 m. kovo 23 d. Taigi operetės pastatymas kaip tik ir sutampa su jos pirmojo kompozitoriaus 10 metų mirties sukaktuvėmis.

Džiugu pažymėti, kad vėlio- nies pradėtas darbas beveik 40 m. yra garbingai tęsiamas toliau mūsų visų gėrb. žymaus muziko meno mylėtojo inžin- nieriaus Jono Byansko, kuris stovi prie "Birutės" vairo jau apie 17 metų ir savo pasiau- kojimu darbu ir energija vai- ruoja "Birutės" chorą su lie- tuvių liaudies daina ir muzika drąsiai pirmyn.

Šiuo kartą, kai kalbame apie velionies Miko kūrybinius dar- bus ir apie mūsų mielą duk- ruželę BIRUTĖ, negalima pra- eiti nepaminėjus tų senų "Bi- rutės" draugų ir veikėjų, ku- rie per daugelį metų dirbo, dainavo ir visais galimais bū- dais rėmė savo mielą augintie- nę "Birutę". Štai nors kelio- lka pavardžių pažymėsiu tų, kurie dar gyvi ir šiandien yra su "Birutė".

Gėrb. p. Nora Gugienė ir jos prisiega Kazys, p. Marija Zal- pienė, K. Vilkas, A. Micevičius ir jo prisiega Lulu, Dr. Biežis ir jo Onutė, Povilas Milleris ir jo Petronėlė, Maciukai ir jų dukruželė Akvelyna, Stasys Va-

lančius ir jo žmona, Dr. K. Drangelis, R. Šukys, J. Var- kala, ponja Gulbinienė ir jos dukruželė Aldona, kuri ir da- bar su jaungia karta nuosir- džia darbuojasi "Birutės" la- bui, Daug dar yra čia nepami- nėtų "Birutės" patriotų, dai- nininkų, veikėjų. Gal kas pla- čiau parašys "Birutės" istori- ją; ten reikėtų kiek galima visus paminėti, nes jų darbo triūsu liko sukurta ši meno ir dainos organizacija "Birutė", kuri dabar perduota mūsų jau- najai kartai ir sėkmingai žen- gia pirmyn!

Būtų labai malonu ir pažy- mėtina, jei į minėtąjį vakarą atvyktų visi senieji birutičiai, jaunieji birutičiai ir mūsų mieliaji svečiai jauniosios Lie- tuvos sūnūs ir dukros.

K. L.

AERO STOTIS BE PA- VADINIMO

1927 metais įkurta oro susi- sikiemo stotis 55St. ir Cice- ro Ave. iki šiol neturi jokio pavadinimo, Chicago Aero Kō- mėsija nutarė prašyti miesto mayorą Kennely, kad toji sto- tis būtų pavadinta lakūno Mid- way vardu. Aviacijos srity šis lakūnas tiek turėjo nuopelnų, kad jo vardą privalu pagerbti. 550.

Mes galime pigiau už kitus parduoti todėl, kad mes neturime bereikalingų išlaidų.

Mes perdirbame, atnaujiname, įdedame pamašalus. Sugražinsime jūs senų kaolinių išvaizda, kad atrodytų kaip tik 1949 modelio. Mes padirbame naujus kaolinius iš rinkinių odų, Skinner atlaso pamašalo ir vėliausio pavidalo, taip kaip vidurmesio istaigos. Ateikite pasitarti VISAI DYKAI. Kuomet būsite čia, apžiūrėkite mūsų naujus pasirinkimus—rudeningi ir žieminių moteriškų audeklų kautų, suknių ir kostiumų. Patėmsyte, kad mūsų stiliai, kokybė ir žemos kainos nustebins jus, taiggi patiks jums.

FASHION FUR SHOP

3305 SO. HALSTED STREET TEL. YARDS 7-0014
Esame biznyje nuo 1918 metų.

"SKELBKITE EVANGELIJĄ VISAM SUTVERIMUI!"

—Jėzus Kristus (Morkaus Ev. 16:15)

Ap. Povilas evangeliją išaiškina šiuo būdu: "Kad Kristus numirė už mūsų nuodėmes... kad buvo palaidotas... ir kad prisikėlė trečiąją dieną, kaip sako Raštai". Už tai, kad Jis prisikėlė, Jėzus Kristus yra mūsų vienintelis tarpininkas su Dievu.

Lietuvių Misijs Draugija, įsteigta 1928 m. Chicagoje, skelbia šią evangeliją per spaudą ir atstovus Argentinoje, Brazilijoje, Lenkijoje, Belgijoje ir J. A. V. Galima mūsų rastišne įsigyti dvasinio turinio literatūros ir šventajį Raštą.

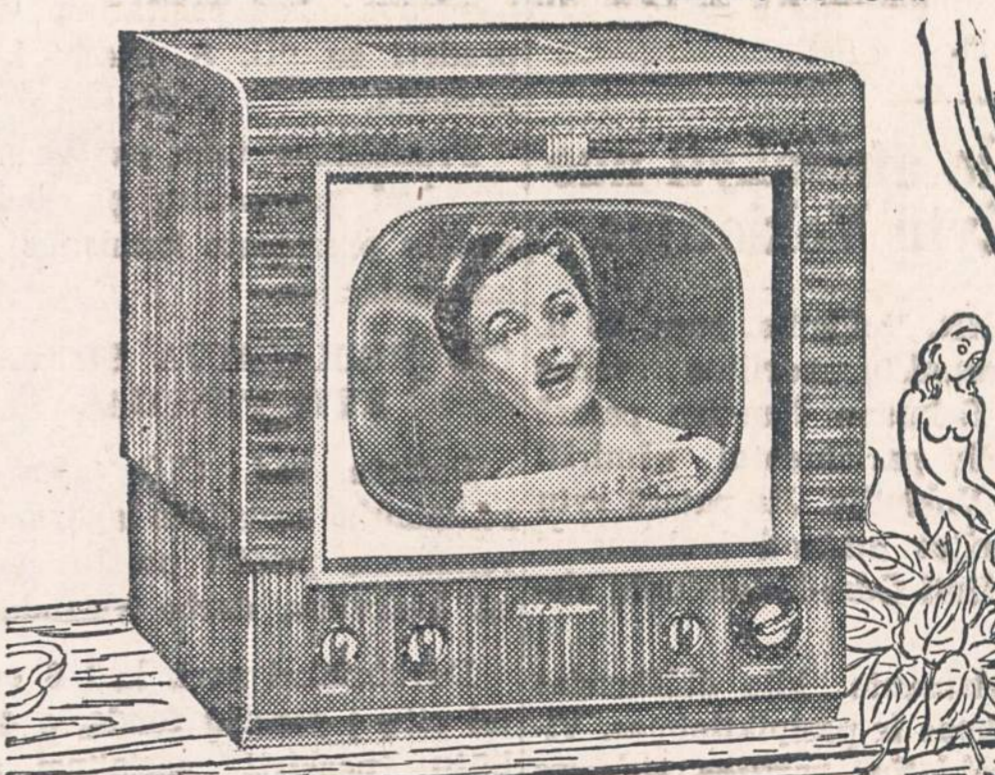
Pamaldos lietuvių kalba įvyksta Chicagoje kiekvieną sekmadienį, 3:30 valandą popiet, Raymond Baptistų salėje, 816 West 31st Street. Kviečiame visus atsilankyti.

LIEUVIŲ MISIJS DRAUGIJA, INC.

P. O. Box 488, Chicago 90, Illinois, U. S. A.

DEMESIO: veltini nusiųsime iliustruotą Ap. Jono Evangeliją visiems, kurie mums atsiųs šitą skelbimą!

NAUJAS 1950 M. TELEVISION

Jau išboulintas. Nė jokio permainymo nebus per metus laiko.

Pasinaudokite paveiksiais, teatrais, nuotykiams šiuo laiku per te- leviziją. Už \$199.95 jūs galite įsigyti naują vėliausią televizijos aparatą išimokėjimais po \$3.00 per savaitę, 61 colio paveikslo di- dumas. Budriko sandėly jūs rasite didelį pasirinkimą televizijos aparatų: Admiral, CAVictor, General Electric, Philco, Zenith, Raytheon ir kitų. Budrikas pristato į jūsų namus. Dykai vidurinis prjungimas (Aerial).

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 S. Halsted St. Tel. CALumet 5-7237

Pirmad. ir ketvirtad. vakarais krautuvė atidaryta iki vėlumos.
WCFL, 1000 kil. stotis. Pasigėrėkite lietuviška programa sekmadienio vakare 5:30 Chicago laiku.

PLANINGAS TAUPYMAS

NEŠA GERĄ PELNĄ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

TAUPLYK NORŠ MAŽAI,

BET REGULIARIAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

CHICAGO 8, ILL. Phone: Virginia 7-7747

SIUNČIAME Maistą, Drabužius ir Vaistus

(streptomycin, penicillin ir taip toliau)

U. S. S. R.

Muitas užmokėtas iš kalno

Dėl informacijų šaukit arba rašykite į mūsų siuntinių departentą.

Amalgamated Bank

111 S. Dearborn Street CHICAGO 3, ILL.

Tel. FRanklin 2-4100.

Garantuotas darbas

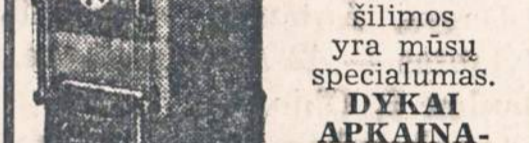
ĮDEDAME BOILERIUS

ISMAINOM SUGEDUSIAS DALIS

ĮDEDAME STOKERIUS IR ALIEJAUS KROSNIS

Didžiausias pasirinkimas Boilerių dalių Chicagoje

Įvedimas tinkamos šilumos yra mūsų specialumas. DYKAI APKAINA- VIMAS.

3 METŲ ISMOKEJIMAS

HAymarket 1-6883

Chicago Supply Co. 1322-26 W. LAKE ST.

BAIKITE SAVO KANCIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampa, kosėjimas su šiomis slaptomis formulėmis, ku- rioms šjo iš gentkartės į gentkar- tę. Sudėtis gryni žoliai, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, artritis bei lumbago daugelio dėkingų žmo- nių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5 — (\$1.25) — nuo galvos slogos. Ši ar- bata turi cininos žievės ir tuoj veikia.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12 — (\$1.25) — nuo kosulio ir krūti- nės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Ar- bata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai linuojaja vidurius, juos sunuomuoja.

STANIS Analgesic SALVE — (\$1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatice, reumatizmo ir artritis, krūtinės, nugaros skau- dėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogu ir šaltu kojū. Staiga susi- geria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina kraujo apy- taką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.

Z. G. STANIS COMPANY

2822 Archer Ave. CHICAGO 8, ILL.

"NAUJENOS" YRA JOSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS

— UŽSIRAIŠKYTE JAS

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSU- LIACIJOS PROBLE- MAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.
MŪS TURIME IŠ- DIREKTĄ REPUTA- CIJA PILNO PASI- RINKIMO A-1 RŪ- ŠIES STAKO LEN- TŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.
CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

JAU YRA PENKIOLIKA BUICKŲ
!!!
MILDA BUICK SALES
ŠAUKITE DAN KURAITIS
ARBA PARDAVEJUS
JONĄ RODINĄ ir VINCENTĄ PARĖDNI
907 W. 35th St. Ph. Lafayette 3-2022

LIETUVISKOS GĖLĖS TARP SVETIMŲ DAGILIŲ

Rašo VYTAUTAS BRAZIULIS

Pasikalbėjimas su Lietuvos dailės veteranu prof. Adomu Varnu (rugpjūčio mėn. išvykusi į USA, Chicago), apie lietuvių dailės laimėjimus tremties metais.

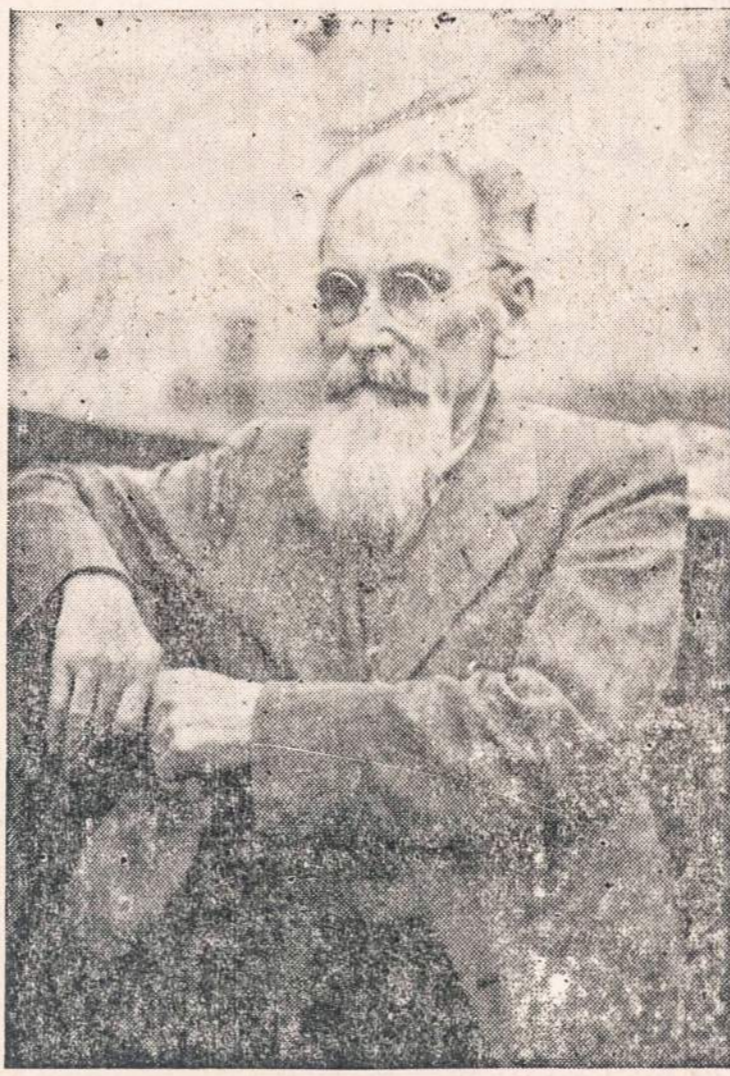
Vieną gražią dieną aš, su žmona ir daiktų krūva, patekau į emigrantų „skaiстыklą“. Mus pasiuntė į „Centre de Transit“ — „Dinglingen P. D. R. — IRO“, kaip užrašyta prie įėjimo vartų spalvotais akmenėliais. Mes atsідūrėme lūdnai atminimo KZ-eto medinių barakų mieste, su dviem eilėmis spygliuotus vietas aukšta tvora ir kampuose sargybos bakštais. Taigi, šitam barakų mieste, kur prieš ketverius metus SS-ininkai lazdomis ir kauštytu batų smūgiais perauklėjo žmones „Naujosios Europos kūrėjai“, dabar IRO valios vykdytojais įkūrė emigracinį „paruosimo centrą“, — taip sakant, humanistinę instituciją... Ten atvykę jau radome per du tūkstančius „išvietintų dūšių“, o tarp jų ir keletą desėtkų savo tautiečių. Jie lūdnai barakuose, sujukę įvairių rasių ir tautų mišinį. Viename barake, talpinančiame apie septyniadešimt dūšių, užtikau bevargstantį mūsų dailės veteraną prof. Adomą Varną su žmona ir kantriai belaukiančius, kada galės „išsilaivinti iš lagerio vergijos“, ir pasinėsti per plačiuosius Atlanto vandenynus...

Trumpindami nuobodžias lagerio gyvenimo dienas, aš su prof. Adomu Varnu, dažnai pasišalindavom už spygliuotų vielių užtvartų ir, susiradę patogią vietą obelės šakų paukščiui, pasinėsdavom į įdomius pasipalikusius apie tremties dienas išgyventus vargus, kultūrinio darbo pastangas ir atsiektus laimėjimus. Kartą mūsų pasikalbėjimas sukosi apie lietuvių tremtinių dailininkų kūrybinį darbą po svetimu dangumi. Kai aš paklausiau gerb. dailės veteraną, kaip jis vertina tų dienų mūsų dailininkų kūrybines pastangas, žilagalvis prof. Adomas Varnas susimąstė, o paskui kalbėjo su jam įprastu gyvenimu: „Mūsų dailininkai, kaip ir kitų šakų meno kūrėjai, iš tėvynės pasitraukė antrosios raudonosios šmėklos okupacijos grėsmės akivaizdoje. Jie pasitraukė ne savo gvardistų gelbėdami, bet dėl svarbesnių motyvų — protestuodami prieš bolševikų kartotinią nešamą mūsų tėvynės okupaciją, protestuodami prieš nešamą mūsų tautai sunkią fizinę ir moralinę vergiją! Dailininkai, brangindami savo prigimtą kūrybinę minties laisvę, be to, nenorėdami būti pajungtais komunistinės propagandos tarnybon, o su tuo nesutinkant — laukti bėgimo sunaikinimo, — pasirinko sunkų tremties kelią. Eidami tuo keliu jie nesuklupo, bet parodė didelę dvasinę savitvardą — parodė stebinančią kūrybinę energiją ir sukūrė daug naujų lietuviškos dailės vertybų.“

„Kokios rūšies tos dailės vertybės?“ paklausiau. „Įvairių rūšių, — atsakė gerb. veteranas. — Dailininkai, kovodami su visokiais nepritekliais, net neturėdami užtekinti reikalingų medžiagų, sukūrė aukštos vertės meno kūrinių. Eilė mūsų dailininkų, ypač jaunesnės ir vidurinės kartų, tremties dienomis praskleidė gražiausios savo kūrybos žiedus. Gaidikas, Kasiulis, Jonynas, Petravičius, Augustas, Valius, Kiaulėnas, Ratas, Krivickas, Dargis ir kiti prabilo naują ir savitą kūrybinę kalbą, kuri privertė susidomėti ne tik savuosius, bet ir svetimtaučius. Dailininkai ne tik kūrė naujas dailės vertes, jie sugebėjo tas vertes parodyti ir viešumoj, t. y. parodų pavidale savo kūrybą perkėle į visuomenę, — savąją ir tarptautinę. Pirmutinę lietuvių dailės

paroda buvo surengta jau 1945 metų rudenį (jā surengė dailininkas Vladas Vijeikis). Greit po to Vytautas Kasiulis surengė savo kūrinių parodą Hurburge. Tremties metais lietuvių dailės parodų įvairiuose Vakarų Vokietijos miestuose buvo surengta keliasdešimt. Su ypatingu malonumu noriu atžymėti mūsų kūrinių dailininkų išpūdinimą pasirodymų už Vokietijos ribų. Pavyzdžiui, su dideliu moraliniu pasisekimu praėjo Gaidiko, Kasiulio bei Jonyno dailės parodos Paryžiuje; Jonyno ir Petravičiaus grafikos paroda, dalyvaujant estų grafikui Eduardui Wiiralt'ui, Romoje; grupė mūsų dailininkų dalyvavo tarptautinėje Dipičių dailės parodoje Amsterdamo ir kitur. Padorų bare didžiausią „pradargę“ išvarė Jonynas, Gaidikas, Kasiulis, Petravičius ir kiti. Mūsų dailininkai, ruošdami dailės parodas Vokietijoje ir už jos ribų, tuo savo meną perkėlė už aukštų tautinės bendruomenės sienų, į save atkreipė Vakarų Europos meno kritikų dėmesį, susilaukė ten gražiaus įvertinimo ir pripažinimo. Dailė, būdama nevaržoma, jokiais kalbų pažiūmimo varžtais, yra veiksmingiausia propagandos priemonė. Šiuo atveju mūsų dailininkai atliko labai svarbų ir reikšmingą lietuvių kultūros propagandos po svetimu dangumi darbą. Tuo pačiu jie daug pasitarnavo ir bendram mūsų visų reikalui — Lietuvos laisviniui bylai.“

„Ar dailininkų kūrybinė veikla apsiribojo vien tik parodų ruoša?“ „Nevisai taip, — atsakė gyvai prof. A. Varnas. — Dailininkai nemažiau nudirbo ir taikomajam mene. Pavyzdžiui, jie su savo dailė į savąjį svetimą visuomenę ėjo ne tik per parodas, bet ir per dailiąją knygą, savo kūrybos monografijas bei kitokius dailės leidinius. Šitam bare ypač ryškiai vagą išvarė grafikai, iš dalies ir tapytojai. Su atskiromis dailės monografijomis pasirodė Valius, Jonynas, Petravičius, Kiaulėnas, Kasiulis. Be monografijų, Jonynas davė tokius puikius leidinius savo medžio raiziniams k. t. Donelaičio „Metus“ lietuviškai ir vokiškai, Goethės „Verterj“ vokiškai, Merimės „Lokj“ prancūziškai, Šekspiro „Hamletą“ vokiškai ir prancūziškai (spaudosje). Angijus išleido puošnią „Zalijus pasaką“, Dargis „Lietuviškas vestuves“, Ratas „Dainą apie Varną“, Petravičius „Dainas“ ir kitus leidinius. Be to, Augustas, Petravičius, Ratas ir Valius išleido bendrą savo grafikos monografiją, „40 Wood Cuts“, o Vaičaitis savo litografijos rinkinį „Pasirodė leidinys prancūziškai apie M. K. Čiurlionį, kaip abstrakcinio meno pirmapradininką. Architekto Tado Vizgirdo dailiosios lietuviškos knygos leidykla — anglų kalba išleido A. Valeškos redaguotą „Lithuanian Art in Exile“, Šapokos „Lithuania through the Ages“, T. Vizgirdos „Vilnius“ ir J. Baltrušaitio „Lithuanian Folk Art.“ Be to, tam pačiam leidėjui priklauso jau minėta Petravičiaus puošni kūrybos monografija ir Rato „Daina apie Varną“, o „Patria“ leidykla — Kiaulėno kūrybos monografija. Be išvardintų leidinių, baigiama spausdinti net trys — vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis Gaidiko kūrybos monografijos. Prisimenant, kad aukščiau paminėti leidiniai pasirodė net keliomis Vakarų Europos kalbomis, tais leidiniais taip pat nuveiktas nemažas propagandos darbas. Mūsų grafikų talkininkavimą dėka žymiai pakeltas ir lietuviškosios knygos meniškas lygis. Daugelis mūsų psirožinės literatūros kūrinių pasiro-

Šiomis dienomis atvykęs į Chicago žinomas lietuvių dailės veteranas prof. Adomas Varnas. Fotografuota 70 metų amžiaus sukaktuvių proga. (Foto Dr. L. Dargio).

dė su prasmingomis bei aukšto meniško lygio iliustracijomis. Kalbant apie mūsų dailininkų atsiekimus po svetimu dangumi, negalima nutylėti Jonyno darbo pašto ženklų prancūzų zonoje. Šitie ženklai tarptautiniam filatelistų forumui aukštai įvertinti, o kai kurių iš jų laikomi net gražiausiais šio meto pašto ženklais visam kontinente.“

Mūsų dailės veteranas, kalbėdamas toliau apie lietuviškos dailės atsiekimus tremties metais, pastebėjo, kad ryšyklo tarp dailininko ir visuomenės svarbų vaidmenį atlieka meno kritikas Aleksis Raminas. Jo plunksnai priklausančios studijos apie Gaidiko, Jonyno, Kasiulio, Petravičiaus, Vaičaitio, Čiurlionio ir kitų monografijos bei kituose leidiniuose. To paties autoriaus plunksnai priklauso eilė gražių straipsnių apie lietuvių dailę bei dailininkus vokiečių, prancūzų ir kitų tautų laikraščiuose bei žurnaluose. Raminas savo plunksna skėmė sėkmingai kvieta keliu lietuvių dailė į tarptautinę areną. Tam tikrą duoklę meno kritikos ir istorijos sritį atidavė Jukus, Valėška, Baltrušaitis, T. Vizgirda, Vaičaitis ir dar vienas kitas. „Įdomu būtų patirti, kas padaryta dailės darbuotojų prieauglio paruošime?“

„Ir šiuo atveju padaryta nemažai, — atsako pasikeldamas nuo griovio krašto prof. A. Varnas. — Šitą svarbų jaunųjų dailininkų paruošiamąjį darbą atliko prof. Vytauto Jonyno sumanyta ir jo pastangomis surūti Lietuvos Meno ir Dailiųj Amaty Mokykla Freiburge. Mokykla buvo įrtauktas gražia būrelis mūsų dailininkų, per trejus savuosius gyvavimo metus išleido 13 diplomuotų dailininkų ir apie 30 dailiųj amatų specialistų. Be to, per šimtą jaunuolių įsigijo pakankamai žinių įvairiuose dailiųj amatų srityse, kurias jie galės pritaikyti emigraciniuose kraštuose. Minėta mokykla atliko labai svarbų darbą ir mūsų tremties istorijos puslapiuose užims garbingą vietą. Meno ir Dailiųj Amatų Mokykla Freiburge buvo mūsų dailininkų kūrybinio brandumo, ryžto ir organizacinių sugebėjimų sunkūs egzaminai. Jie tuos egzaminus išlaikė labai gerai. Mokyklos kūrėjas ir jo bendradarbiai — mokytojai už savo gražių ir pavyzdingų darbų auklėjant jaunosius mūsų dailininkus tikrai nusipelno pagarbą.“

Prof. A. Varnas kurį laiką žingsniavęs aplink obelę, vėl atsisdėjo į savo senąją vietą. Mūsų pokalbis pakropo apie tremties metų dailiosius amatus. Prof. A. Varnas, aptardamas tą darbų barą, pastebėjo, kad atneštis lietuvių liaudies menas — audiniai, medžio drožiniai, odos gaminiai ir kitoksai — tremties metais buvęs gražiai puoselėjamas, kad ir dailiųj amatų sritj taip pat esą nema-

žūtkiti pas daugelį įžymių svetimų kraštų žmonių. Lietuviškas kilimas esąs Britanijos karališkuose Buckinghamo rūmuose; įvairūs dailės darbai esą pas gen. Clay, gen. Morganą, kardinolą Spellmaną ir kitus. Liaudies meno darbeliai buvusi labai graži ir prasminga dovanelė ypač USA mūsų tautiečiams, nes per juos buvę stiprinami atnaujinti satai, jais atsi dėkota už teikiamą tremtiniams visokeriopą paramą bei garantijas. Šita graži tradicija, prof. A. Varno teigimu, turėtų būti puoselėjama ir toliau, tiek santykiuose su pasaulio lietuviiais, tiek ir santykiuose su svetimaisiais.

„O kokios veikė tremties metais dailininkų organizacijos?“ „Mes turėjome čia dvi organizacijas, — atsakė prof. A. Varnas. — Lietuvių Dailės Institutą bei Pasaulio Lietuvių Dailininkų ir Architektų Sąjungą. Pirmoji organizacija, įsteigus kiek anksčiau, būdama daugiau uždara ideologinio pobūdžio, jau atliko nemažai gražių darbų, pavyzdžiui, šį pavasarį suruošė savo narių kūrinių parodą Freiburge. Dalis instituto narių veikliai prisidėjo prie taip vadinamos Lietuvių Dailės Parodos USA suorganizavimo, kurią perėmus globoti USA lietuviūi, advokatui Antanui Oliui, numatoma greitai, laiku atidaryti New Yorque. Antroji dailininkų organizacija, apimanti visus dailės sričių darbuotojus, susikūrusi emigracijos įkarščiui prasidėjus, dar nesusėjo plačiau pasireikšti ir šiuo metu pergyvena pereinamąjį dailininkų įsikurdinimo laikotarpį. Kai tik dailininkai, išsibarstę visuose kraštuose, tvirtai įsikurs ir susidarys kuriam nors krašte didesni jų sambūriai, tada pasireikės ir sąjungos veikla.“

Baigiant įdomų pasikalbėjimą aš gerb. veteraną dar paklausiau: „Kokie, Tamstos nuomone, tolimesni tremtinių dailininkų uždaviniai?“ „Tuo pačiu ryžtu tęsti savo kūrybinę misiją toliau, kurti visokeriopas dailės vertes bei per jas visam pasauliui garsinti pavergtos Lietuvos vardą! Kiekvienas mūsų dailės kūriny ir kiekvienas mūsų liaudies meno darbelis tegu primena visiems,

Balzėkas Motor Sales

Chicago lietuvių istorijoj iš lietuvių įstaigų ši įstaiga užims vietą pirmose eilėse. Labai sumaniamai vedama ir metas po metų vis kopia į viršūnes. Savo didumu ir irdvumu seniai pralenkė visus kitus konkurentus. Viduj sumaniai sutvarkyta. Visoki pareikalavimai pildomi sekundos laiku, tad klientas nepaspeja nė apsidairyti. Suprantama, tokie pagreitiniai ir visos apyvartos reikalai būva patenkunami. Didesni pardavimai, kaip automobiliams, atliekami su didžiausiu mandagumu ir greičiu. Todėl pas Balzėkas Motor Sales ir biznio ūkis pridėtas: „U Will Like Us!“

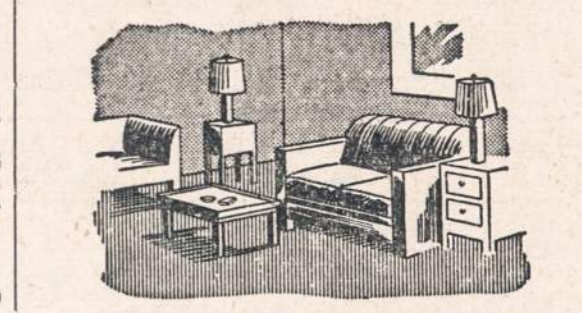
Balzėkas Motor Sales pilnai pasiruošę visiems, kurie tik kreipsis į juos. Dabar jau ir laikas įsigyti puošnią mašiną, nes kainos daug žemesnės, o ir su pirmu atsilankymu galima įsigyti mašiną. Naujas Chrysler 4 durų sedan \$2,195.00; naujas Plymouth \$1,445.00 ir aukščiau.

Taipgi visa eilė visokių išdirbėčių automobilių iš antrųjų rankų nupigintom kainom.

„Kokios kaltės padaryta kruvina skriauda — išplėsta jos laisvė ir nepriklausomybė, kad raudonieji okupantai dar vis tebegriaunų mūsų gražiai žydėjusį kraštą ir negirdėtu žiaurumu naikintų mūsų brolius bei seseris! Kiekvienas mūsų meno kūriny tegu būna laisvės ir teisybės šaukimas į pasaulio sąžinę apie mūsų skriaudą, drauge ir reikalavimas tą skriaudą atitaistyti!“ — šiais ryžtingais žodžiais baigė pokalbį prof. Adomas Varnas.

KZ-eto barako mieste pasigirdo skardus varpo garsas, šaukiantis visus „išsivietinusius“ iš už spygliuotų vielių tvoros vakarieni. Mes, pasikėle iš po obelies, patraukėme pro vartus į lagerio aikštę, per kurią skambindami šaukštais į valgyklą skubėjo iš visų pusių alkanai dipičiai...
Lahr — Dinglingen KZ,
1949 m. rugpjūčio mėn.

STILIUS ir ISTVERMĖ

Enterprise QUICK-DRI SATIN FINISH
Dėl Seklyčios, Miegamųjų ir tt. Vidaus gražintojū mėgiamas. Padaro sienas švelnias. Gražios pasitelė spalvos. Nesugežiamai plautasi. Lengvai užsideda \$3.45 Galionas.
BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE
3214 SO. HALSTED STREET Chicago 8, Ill. CALUMET 5-4667

PATAISYMAI TINKANTI VISOKIOS RŪŠIES

- FURNASAMS
- PEČIAMS
- RANGES
- BOILERIAMS

★ ★
MES GALIME PATARNAUTI VISOKIUOSE REIKALUOSE UŽ TEISINGĄ KAINĄ!
★ ★
Keturiolios Didelės Krautuvės Chicagoje
★ ★

NORTHWESTERN STOVE REPAIR CO.
662 W. ROOSEVELT ROAD
312 WEST 63rd STREET
2323 MILWAUKEE AVENUE
8812 S. COMMERCIAL AVE.
MONroe 6—6600

ANGLIS BIGANE & SONS ALIEJUS
3596 ARCHER AVE.
LAFayette 3-0600
Anglis Pečiai

AR ŽINOTE KĄ RAŠO „KELEIVIS“

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį geria, kiti kenčia, bet visi mėgsta jį skaityti?
Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį ir rankas paimiti.
„KELEIVIS“ žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.
Žmonių mulkinguosius ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.
Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokymų, gražių eilių, idomiu pavesiklu ir žinių iš viso pasaulio.
Kainuoja tik \$3.00 metams. Adresas toks:
„KELEIVIS“
636 Broadway SO. BOSTON, MASS.
„NAUJIENOS“ — jūsų geriausias draugas — užsirašykite jas.

CHRYSLER - PLYMOUTH
TIESIOGAS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausiu naujū Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzėkas Motor Sales, Inc.
„U WILL LIKE US“
4030 ARCHER AVENUE Telefonas: Virginia 7-1515

Subscription Rates:

\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4c per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00

Užsienioje:

Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Užsakyto kaina:

Chicagoje—paštu:	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išnešiotojus:	4c
Savaitė	2c
Mėnesiui	.90

Rusija Turi A-Bombą

Vakar prezidentas Trumanas paskelbė oficialiai, kad

“Mes turime įrodymą, jogei paskutinių kelių savaitių būvyje atominis sprogimas įvyko S.S.R.S.-je.”

Kitaip sakant, Rusija pasigamino atominę bombą.

Ar ji pasigamino tikrai vieną bombą, kuri buvo neseniai išsproginta, ar turi jų daugiau, nežinia. Bet atominė bomba nebėra daugiau Jungtinių Valstybių monopolis.

Šitas faktas daugeliu atžvilgių pakeičia visą tarptautinę karštoką strateginę ir politinę padėtį. Amerika ir jos sąjungininkai dabar nebegali save raminti ta mintim, kad Stalinas bent per kelis ateinančius metus nedrįs pradėti karo, bijodamas atominės bombos. Jis gali pradėti!

Arba, jei ne pradėti karą, tai gali grasinti karu ir gali daryti agresingus žygius, provokuojančius karą.

Jungtinėms Valstybėms, D. Britanijai ir kitoms laisvoms tautoms todėl dabar teks iš naujo susitarti dėl savo taktikos Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Kadangi Rusijos diktatorius gerbia tikrai jėgą, tai šios tautos turės galvoti, kokią jėgą jos gali pastatyti prieš Rusiją, kad jos agresingi užsėmėjimai būtų atremti.

Nesinori tikėti, kad demokratijos, norėdamos kad ir kažin kokia kaina išvengtų “atominio karo,” vėl pradės vesti Sovietų maldymo, “appeasemento” politiką. Tai būtų pražūtis laisvajam pasauliui.

Tarptautinė Atomo Kontrolė?

Išmokusi gaminti atominės bombas, Rusija, be abejonės, stengsis pasigaminti jų kuo daugiausia, kiek tik ji pajėgs. Nuo to jos niekas nesulaikys.

Jungtinės Valstybės jau turi atominių bombų didelį kiekį, ir jos yra žymiai pagerintos, palyginti su tomis, kurios buvo numestos 1945 metais Japonijoje. Bombų gamyba dabar bus dar labiau paspartinta.

Vadinasi, prasideda atominio ginklavimosi lenktynės, kurių pasėkos gali būti katastrofingos.

Amerika seniai norėjo to išvengti ir šiuo tikslu siūlė pavesti atomo energijos gaminimą tarptautinei kontrolei, reikalaujama tačiau, kad kontrolė būtų efektinga. Bet Rusija Amerikos pasiūlymą atmetė. Visos Jungtinių Valstybių pastangos susitarti šituo klausimu su rusais nuėjo niekais.

Tačiau atrodo, kad Washingtonas dar vis nenustoja vilties rusus perkalbėti. Darydamas pranešimą apie atominį sprogimą Sovietų Sąjungos teritorijoje, prezidentas Trumanas pridūrė, kad šis įvykis pabrėžė “tikrai efektingos ir stiprios tarptautinės atomo energijos kontrolės reikalingumą.”

Bet jeigu nebuvo galima su rusais susitarti iki šiol, tai kaip susitarsi su jais dabar, kada jie patys moka pasižadėti bombą? Tuščia viltis!

Ne tik tai tuščia viltis, bet ir pavojingas įsivaizdavimas. Juk Stalinas gali sutikti ir pasirašyti, kad be tarptautinės komisijos žinios jokie atominiai ginklai nebus gaminami Rusijoje, bet ar jį šitaip tokią sutartį vykdytų? Žinome, ką jį padarė su Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija ir Albanija, kurioms jį ai prizadėjo laisvę, demokratinę santvarką ir nesikišimą į jų vidaus reikalus.

Amerika, pasirašiusi sutartį apie tarptautinę kontrolę, sustabdė savo atominių ginklų gamybą, o Sovietų Sąjunga sutartį laužė ir slapta ginkluotųsi. Ir totalitarinėje valstybėje niekas negalėtų tokį sutarties laužimą susekti arba iškelti viešumon!

Turkestanu dykumoje ir Sibiro tundrose yra milžiniški plotai žemės, į kuriuos joks “pašalinis” asmuo neįkels kojos. Sovietų valdžia turi milijonus darbo vergų, kurie dirba žvalgybos priežiūroje. Ką jie dirba, publika nežino. Kaip šitokiose sąlygose galėtų būti pravesta “efektinga tarptautinė kontrolė” su inspekcija ir kitomis tarptautinio saugumo priemonėmis?

Demokratijose patys piliečiai kelia aikštėn neteisėtus valdžios darbus. Tam jie turi laisvą spaudą, žodžio laisvę, asmens teisių garantijas, nepriklausomą teisumą. O totalitarinėje Rusijoje kas drįstų prasitarti, kad valdžia laužo tarptautinę sutartį?

Atsidėti Stalino prizadais būtų savizudybė.

APŽVALGA

“KAIRIEJI” LAIMĖJO UE KONVENCIJOJE

Elektros darbininkų unijos (United Electrical Workers, arba UE) konvencijoje, Clevelande, dauguma delegatų rėmė bolševikuojančius viršininkus ir šie buvo vėl išrinkti. Tokiu būdu ši stambi unija, turinti apie 400,000 narių, paliko “kairiųjų sparnių” (Fitzgerald, Empack, Mattles ir k.) kontrolėje.

Konvencija įgaliojo unijos valdybą bausti ir braukti iš unijos tuos narius, kurie veda agitaciją už atsimetimą nuo UE arba už naujos unijos organizavimą. Tai yra taikoma “dešiniškosios” frakcijos vadams, kurie remia CIO prezidento Murray politiką. Jų vadas yra James B. Carey.

Po konvencijos pastarasis susaukė savo šalininkų pasitarimą. Jie išrinko iš 10 asmenų komitetą, kuris ketina įteikti CIO konvencijai skundą prieš “kairiąją” UE vadovybę. CIO konvencija susirinkus spalio 31 d. Clevelande. Ji gali atimti čarčerį UE unijai ir pavesti komunistų priešams ją perorganizuoti.

“Dešinioji” frakcija šių metų elektros darbininkų konvencijoje turėjo 40 nuoš. balsų, t. y. du kartu daugiau, negu 1948 metų konvencijoje. Bet James B. Carey sako, kad “dešinioji” turi unijoje bent pusę narių savo pusėje. Jie kontroliuoja pačius stambiausius skyrius unijoje—General Electric, Westinghouse, General Motors ir Radio Corporation of America.

AR GALIMA PADARYTI REVOLIUCIJĄ RUSIJOJE?

Žurnale “Look” neseniai buvo iškeltas sumanymas steigti Demokratų Internacionalą, panašų į Maskvos Kominterną, kovai prieš Stalino tironiją Rusijoje ir satelitų šalyse. Tas Demokratų Internacionalas arba Deminternas turėtų organizuoti komunizmo priešus, gyvenančius anapus Geležinės Uždangos, aprūpinti juos pinigais, literatūra ir ginklais, kad jie galėtų, sąlygoms pabrėndus, sukilti, nuversti diktatūras ir įkurti demokratines valdžias.

Šito plano autorius Joseph L. Morse sako, reikia imti pavyzdį iš komunistų internacionalo, kuris turi savo skyrius visose pasaulio šalyse ir sėkmingai panaudoja šitas “penktąsias kolonas” kovai prieš demokratines valdžias. Jeigu demokratinis pasaulis nedarys to paties ir nenūvers totalitarinių diktatūrų revoliucijomis, tai bus karas, kuris kainuos daug daugiau, negu kainuotų tokio Demokratų Internacionalo veiklos finansavimas.

Atrodo, labai logiškas galvojimas. Bet, kaip nurodo rašytojas David J. Dallin, toks planas nėra praktiškas.

Sąmokslu keliu šiais laikais beveik neįmanoma nuversti modernios valstybės valdžią. Ir komunistai po 1917-18 metų perversmo Rusijoje ne vienoje šalyje nesugebėjo padaryti revoliucijos, nors jie dirbo 30 su viršum metų ir jų pastangas rėmė milžiniškos valstybės išdais, propagandos aparatas ir išlavinti sąmokslų ekspertai.

Demokratinėse šalyse Kominternui pavyko sudaryti kai kur dideles savo partijas (Francūzijoje, Italijoje, Čekoslovakijoje, prieškariinėje Vokietijoje). Bet tenai, kur joms negalėjo atieiti į talką sovietų Raudonoji armija, tos partijos nestengė paimti valdžią ir savo rankas.

Tiesa, Čekoslovakijoje komunistai pagrobė valdžią neva savo jėgomis. Bet kitos partijos nedrįso jiems pasipriešinti tik dėl to, kad Rusijos armija laikė Čekoslovakiją apsupusi iš rytų, pietų ir vakarų.

O štai mažiukė Suomija apšautą komunistams ragus, kai Stalinas pabūgo rizikuoti ir nepasiuntė jiems į pagalbą savo armijos.

Deminternas vargu begalėtų pasiekti daugiau, negu Kominternas revoliucinių perversmų organizavimu.

Sąmokslai totalitarinėse valstybėse

Dar sunkiau sukurti sėkmingą revoliucinį sąjūdį totalitarinėje valstybėje.

Prieš karą Kominternas buvo suorganizavęs skaitlingus narius savo skyrius kai kuriose demokratinėse Vakarų Europos šalyse, bet fašistiškoje Italijoje komunistų partijos nebuvo. Vokietijoje, kol gyvavo Weimaro respublika, komunistai buvo stipri partija, bet kai tik valdžią paėmė ir savo rankas Hitleris ir ėmė veikti gestapo, komunistų partija pakriko. Dallin rašo:

“Buvo nuostabu, pavyzdžiui, kaip greitai didelė Vokietijos komunistų partija su

SIAUBINGOS DEPORTACIJOS

I. 1949 M. GEGUŽĖS 22 DIENOS TRĖMIMAI

(Tęsinys)

Trėmimo epizodai

Čia duosim keletą atskirų charakteringesnių atsitikimų, užregistruotų per vežimus. Iš Varėnos apskr. Varėnos valsč. buvo ištremita šeima. Ją atvežus į Vilniaus stotį buvo leista iš vagono dviem vyras su dideliu puodu eiti vandens atsinešti. Sargybinio lydimi abu vyrai atėjo prie šulinio su pompa. Jie apsimetė nemoką pompuoti vandens. Sūpykęs rusas pasisėdėjo ginklą ir pats pradėjo pompuoti. Vienas vyras stvėrė puodą ir visa jėga rėžė juo rusui galvon, taip, kad šis be sąmonės išsitiesė palei šulinį. Abu vyrai laimingai pabėgo. Pasiėję savo namus, abu vyrai įstojo į partizanų eiles.

Vienas asmuo, taip pat iš Varėnos vlsč., seniau buvęs policininkas, atėjus bolševikams apsimetė bėpročiu. 1948 m. trėmė jo šeimą. Ji kaip “nenormalų” mažiaus saugoję, tad jam pavyko pabėgti ir įstoti į partizanų eiles. Varėnos apskr. MGB viršininkas, grauždamas iš pikto mo pirštus, sakė: “Ne jis kvailas, bet mes.”

Alytaus valsč. išvežė seną mokytoją, sirgusį širdies liga, GAVELĮ. Kai mokytojas turėjo lipti į mašiną, jis kreipėsi į rusus ir sūrius ir išdorožė jiems daug karčių žodžių. Gale jis pabrėžė: “Vežkite, bet visų neišvešite. Bus kam atkeršyti.” Belpdamas senis apalpo. Ji įvertė į mašiną ir be sąmonės nusivėžė.

Is Rumbonių bažnytkaimio, Alytaus valsč. buvo ištremita, seniau areštuoto, vargonininko žmona. Vargšė moterį prieš didelį smelėtą kalną varė pėscičį ir mašiną apie 3 km. ir nedavė nieko pasiimti, tik mažus vaikelius, iš kurių du turėjo ji neštis ant rankų, o kiti buvo taip pat maži. Rusai ir sūriai mušė buožm ir botagais moterį, ragindami ją greičiau eiti. Trėmiant nebuvė atsižvelgta į žmogaus sveikatą: buvo ištremita žmonija, kurie jau buvo išgulėję po keiserius metus lovoje, nekeldami iš jos. Pvz., senukas KRILAVIČIUS iš Jiezno miestelio.

Is Birštono miestelio išvežė žmogų, kuris buvo jau marinas ir pakeliui mašinosje mirė. Buvo užregistruota atsitikimų, kai rusai, radę gimdancias moteris, palaukė, kolei vyko gimdymas, ir įsivertė į mašiną ligonį ir naujagimį išsiveždavo. Ypač žiaurumu pasižymėjo

savo šešiais milijonais baštuotojų ėmė krikiti ir į keletą metų pavirto dulkėmis. Nebuvo nė tikro, efektingo komunistų pogrindžio Vokietijoje prieš karą ir karo metu.”

Panašiai ir kitose nedemokratiskose šalyse. Japonijoje ir Lenkijoje Kominternas buvo net oficialiai uždaręs savo partijas.

Taigi svajoti apie Demokratinio Internacionalo skyrių organizavimą Rusijoje ir kitose totalitarinėse valstybėse nėra prasės.

Despotiskose šalyse perversmai įvyksta, kai tarp savęs susipeša valdovai viršūnėse. Diktatūra, be to, gali paklupdyti karas arba kitokia išorinė jėga.

Demokratijosms tačiau privalus, ir rytų baltus. Tokiu būdu apie V. a. pr. Kr. iš tos baltų prokalbės atsiskiria prūnai, kurie platesniu ruožu gyveno Baltijos jūros pakraščiu tarp Nemuno ir Vyslos.

Lietuvių ir latvių protėviai dar apie tūkstantį metų eina bendrą kelią, kalbėdami viena kalba, gal būt, ir besiskiriančia į dvi vienos ir tos pačios kalbos tarmi, panašiai kaip pvz. dabar lietuvių kalboje irgi turime aukštaičių ir žemaičių tarmes. Bet VIII a. po Kr. ir rytiniai baltai pradeda skilti. Per 400 metų susikristalizuoja latvių kalba, ir nuo XIII a. pradžios jau turime atskiras lietuvių ir latvių kalbas.

Tam atsiskyrimui padėjo rytinių baltų išsikėlimas į naujas sodybas, paplitimas didesniame plote, pasidavimas skirtingom gyvenimo sąlygom, skirtingoms gyvenimo sąlygoms, Tokiu būdu latviai prasikišo pro lietuvių pirmiausia kitaip imdami tarti lietuvių latvių protėvių bendruosius kalbos garsus. Pvz. lietuviai ir toliau tarė kaip ir tarė minkštuosius k, g, o latviai ėmė šiuos garsus versti c, dz (kiltas: cits, gypas: dzypas, gieda, dzied ir t. t.). Taip pat vietoj dvibalsių an, en, in, un, latviai pradėjo tarti au, ie, y, ū (ranka: ruoka, penki: pieci, minti: myti, lunkas: lūks): Čia prisidėjo ir eilė kitų garsinių, taip pat ir morfologinių, sintaksinių, žodyninių pakeitimų.

Tokių būdu latvių kalba sudaro naujausią baltų kalbų šakos raidos laipsnį. Seniausioji pakopoj stovi prūsų kalba, naujesnė—lietuvių, o naujausioji—latvių.

Mirusios baltų kalbos

Salia šių kalbų yra žinomos ir kitų išmirusių (tiksliau, sulietuvėjusių bei sulatvėjusių) baltų kilių kalbų liekanos: kuršių (gyvenusių Liepojos—Skuodo apylinkėje), sėlių (Salako, Tauragnų, Utenos, Svėdasų, Subačiaus, Palėvenės, Pasvalio, Saločių... apylinkėse) ir žiemgalių (Mūsos—Liepupės upynė). Apie jas sprendžiame beveik vien iš išlikusių vietovardžių ir asmenvardžių, nes rašto paminklų tos kalbos nėra palikusias.

Šios kalbos kilusios iš rytinės baltų šakos. Kuršių kalba yra pereinamoji tarp lietuvių, latvių ir prūsų kalbų. Sėlių kalba irgi pereiginė rytinių baltų kalbų, o žiemgalių—latviai artima latvių kalbai, o gal tik latvių kalbos tarmė.

Lietuvių kalbos senumas. Kaip matėme, lietuvių kalba savarankiška, atskirą kelią pradėjo tik nuo XIII amžiaus. Palyginę seniausių lietuvių kalbos paminklų (kaip žinome, seniausia lietuviška knyga yra 1547 m. Mažvydo katekizmas) kalbą su šių dienų kalba, matome, kad jų kalbos palyginti labai maža tesciskirama nuo šiudienės. Išskyrus pirmiausia skirtingą rašybą ir kai kurias garsines (fonetines) ir morfologines lytis, kurios šiandien yra jau išnykusios, toji kalba, gali sakyti, yra

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Mūsų kalba amžių glūdumose

Baltų prokalbė ir jos skilimas

(Tęsinys)

Viena tokia šaka buvo ir baltų, arba (kaip vadindavo Jaunius ir Būga) aisčių, šaka, kurioje, kaip kokioje vėl naujose prokalbėje, slypėjo ir lietuvių kalbos daigai. Tų baltų kalbėta bendra kalba apie 1,000 (ar 1,500—) m. prieš Kr.

Ši bendroji kalba, arba baltų prokalbė, apie V. a. pr. Kr. vėl pradeda skilti, ir būtent pirmiausia į dvi dali: į vakarų baltus (aisčius), arba prūsus, ir rytų baltus. Tokiu būdu apie V. a. pr. Kr. iš tos baltų prokalbės atsiskiria prūnai, kurie platesniu ruožu gyveno Baltijos jūros pakraščiu tarp Nemuno ir Vyslos.

Lietuvių ir latvių protėviai dar apie tūkstantį metų eina bendrą kelią, kalbėdami viena kalba, gal būt, ir besiskiriančia į dvi vienos ir tos pačios kalbos tarmi, panašiai kaip pvz. dabar lietuvių kalboje irgi turime aukštaičių ir žemaičių tarmes. Bet VIII a. po Kr. ir rytiniai baltai pradeda skilti. Per 400 metų susikristalizuoja latvių kalba, ir nuo XIII a. pradžios jau turime atskiras lietuvių ir latvių kalbas.

Tam atsiskyrimui padėjo rytinių baltų išsikėlimas į naujas sodybas, paplitimas didesniame plote, pasidavimas skirtingom gyvenimo sąlygom, skirtingoms gyvenimo sąlygoms, Tokiu būdu latviai prasikišo pro lietuvių pirmiausia kitaip imdami tarti lietuvių latvių protėvių bendruosius kalbos garsus. Pvz. lietuviai ir toliau tarė kaip ir tarė minkštuosius k, g, o latviai ėmė šiuos garsus versti c, dz (kiltas: cits, gypas: dzypas, gieda, dzied ir t. t.). Taip pat vietoj dvibalsių an, en, in, un, latviai pradėjo tarti au, ie, y, ū (ranka: ruoka, penki: pieci, minti: myti, lunkas: lūks): Čia prisidėjo ir eilė kitų garsinių, taip pat ir morfologinių, sintaksinių, žodyninių pakeitimų.

Tokių būdu latvių kalba sudaro naujausią baltų kalbų šakos raidos laipsnį. Seniausioji pakopoj stovi prūsų kalba, naujesnė—lietuvių, o naujausioji—latvių.

Mirusios baltų kalbos

Salia šių kalbų yra žinomos ir kitų išmirusių (tiksliau, sulietuvėjusių bei sulatvėjusių) baltų kilių kalbų liekanos: kuršių (gyvenusių Liepojos—Skuodo apylinkėje), sėlių (Salako, Tauragnų, Utenos, Svėdasų, Subačiaus, Palėvenės, Pasvalio, Saločių... apylinkėse) ir žiemgalių (Mūsos—Liepupės upynė). Apie jas sprendžiame beveik vien iš išlikusių vietovardžių ir asmenvardžių, nes rašto paminklų tos kalbos nėra palikusias.

Šios kalbos kilusios iš rytinės baltų šakos. Kuršių kalba yra pereinamoji tarp lietuvių, latvių ir prūsų kalbų. Sėlių kalba irgi pereiginė rytinių baltų kalbų, o žiemgalių—latviai artima latvių kalbai, o gal tik latvių kalbos tarmė.

Lietuvių kalbos senumas

Kaip matėme, lietuvių kalba savarankiška, atskirą kelią pradėjo tik nuo XIII amžiaus. Palyginę seniausių lietuvių kalbos paminklų (kaip žinome, seniausia lietuviška knyga yra 1547 m. Mažvydo katekizmas) kalbą su šių dienų kalba, matome, kad jų kalbos palyginti labai maža tesciskirama nuo šiudienės. Išskyrus pirmiausia skirtingą rašybą ir kai kurias garsines (fonetines) ir morfologines lytis, kurios šiandien yra jau išnykusios, toji kalba, gali sakyti, yra

ta pati šiandieninė kalba ir dabar be sunkumų lietuviui suprantama. Tuo tarpu, sakykime, tokia anglų kalba per tą patį laiką pergyveno milžiniškus pakeitimus. Tas lėtesnis kitimas padėjo lietuvių kalbai išlaikyti didesnį senovę. Net ir šiandien—XX amžiuje—mūsų kalboje yra senesnių lyčių, negu, pavyzdžiui, slavų turėta prieš 1,000 metų. Sakykime, IX a. senov. slavų bažnytinėje kalboje būta lyties *ronka*, kuri atitinka visu tūkstančiu metų vėlesnę, bet tokį pat senumą išlaikiusių mūsų rytičių (pavėžėčių) lytį *ronka*. Dar daugiau: juk mūsų kalba šiandien turi ir dar senesnę lytį *ranka* (vartojamą bendrinėje kalboje bei vakarų aukštaičių ir kai kuriose kitose tarmėse), iš kurios yra išriedėjusi ir ta rytietiškoji *ronka*.

Dėl savo senumo lietuvių kalba ir yra ypatingai brangiinama lyginamojo indoeuropiečių kalbų mokslo. Kekviename dideliame universitete, kuris turi lyginamosios bei slavų kalbotyros katedras, paprastai yra skaitoma ir lietuvių kalba. (Būs daugiau)

Daugiau visuomeniškumo

Kaip jau esame minėję, kai kuriose Amerikos valstybėse (steituose) esama įstatymo, kad mokykloje gali būti dėstoma ir lietuvių (bei kitų tautų) kalba, jei to pareikalauja tam tikras skaičius (20 ar kiek) tėvų. Girdėti, kad kai kur tuo lietuvių ir pasinaudoja. Tačiau yra atveju, kur čia elgiamasi nepakankamai rūpestingai, nepakankamai visuomeniškai tuo bendruoju mūsų reikalu.

Spauda praneša, kad vienoje aukštesnėje mokykloje tėvai lietuvių pareikalavę jų vaikus mokyti ir lietuvių kalbos. Mokyklų viršininko uždavinys buvo parūpinti tam mokytoją. Iš pradžių būta sunkumų tokį mokytoją surasti, bet pagaliau (kaip laikraštis sako) jis atsirado. Ir koks jo pasirošimas? Laikraštis praneša: jis anksčiau dėstęs vienoje mokykloje istoriją ir esąs vieno laikraščio redaktorius brolis... Ir visa.

Galimas dalykas, kad šis mokytojas yra ir geriausias istorijos dėstytojas, ir geras žmogus. Bet ar šitų kvalifikacijų užtenka lietuvių kalbos mokytojui aukštesniojoje mokykloje?

Vaikų tėvai ir visuomenės organizacijos turėtų rūpintis, kad į tokias vietas patektų geriausi mūsų lituanistai ir pedagogai. Tada būtų ir mokiniams galimai didesnė nauda, ir gera propaganda ir kitur tokias pamokas įsivesti. Kita vertus, argi lietuviškajam reikalui bus daugiau patarnauta, kad šitokias vietas užkamšiosime bet kokiais net ne dalykų specialistais, o geriausius lituanistus leisime trūnyti kur prie fizinio darbo be naudos sau ir mūsų visuomenei? Asmeniniam ir grupiniam bizniui čia neturėtų būti vietos.

WASHINGTON, D. C., rugs. 23 d.—Tvirtinama, kad prezidentas Trumanas rengiasi paskirti James Bruce, bankininką ir diplomata, vadovauti programai Atlanto Sąjungos valstybėms apginkluoti.

Senatas nutarė skirti 1,314,010,000 dolerių Europai apginkluoti. Atstovų rūmai šiam reikalui nutarė paskirti tikta 819,505,000 dolerių.

Kanados Lietuvių Žinios

MONTREALIO DANUTĖ

Prieš kiek laiko "Naujienuose" buvo išspausdintas pasakojimas apie "Chicago Džozą". Tas pasakojimas buvo paimtas iš Vokietijoje ėjusio "Minties" laikraščio. Pasakojimas labai sklandus, intriguojantis. Kas jį skaitė, tie turėjo pamanyti: "Na, ir sutvėrimas tas Chicago Džozas, kuris taip nežmoniškai pasielgė su Montrealio Danute, ir tremties atvykusia vargšė mergaitė".

Iš tiesų tokią išvadą galėjo padaryti kiekvienas, kuris tik skaitė "Chicago Džozą". Bet sakoma, kad medalis turi dvi puses. Ir dažnai tai kita pusė visą reikalą visai kitokioje šviesoje pavaizduoja.

Bet eikime prie paties reikalo. Pirmiausia turiu pasakyti, jog tas nevidonas Chicago Džozas—tai aš pats, šių eilučių rašytojas. Kaip kaip nepatogu rašyti,—ir būčiau nerašęs, jei ne draugai ir pažįstami, kuriems yra žinoma visa ta istorija su Montrealio Danute. Jie tad mane ragino atsiliepti ir papasakoti, kaip viskas atsitiko. Sako, paskelbk tikruosius faktus: jie bus įspėjimas ir kitiems, kad reikia būti atsargiems su tokiais Danutėmis, kokia pasirodė Montrealio Danutė.

O dabar papasakosiu ir visą istoriją. 1948 m. rugsėjo 4 d. susitariau su keliais draugais aplankyti Kanadą bei ten pasimatyti su atvykusiais iš Vokietijos DP. Iš jų tikėjome paparti ir apie savo gimines. Pirmiausia nuvykome į Montrealį. Ten susipažinome su viena lietuvių šeima, kurioje buvo ir iš tremties atvykusi Danutė.

Susipažinome, susidraugavome. Tarp Danutės ir manęs prasidėjo ir savotiškas flirtas. Po savaitės laiko santykiai pasidarė, kaip sakoma, visai šilti. Danutės motina prašė, kad aš sutvarkyčiau jų šeimos reikalus. Dalykas buvo toks, kad jie sulaužė darbo sutartį ir jiems grėš deportavimas.

Sutikau tai padaryti. Teko nemažai laiko pašvęsti, kol pagaliau tą reikalą visai tinkamai sutvarkiau.

Danutės tėvas gyvenio kitoje vietoje (apie 400 mylių nuo Montrealio). Bet jos ir jos motinos prašomas, sutikau jas pas jį nuvežti, nesigailėdamas nei laiko, nei pinigų.

Pagaliau prisitariu laikas ir skirtis, — reikėjo man grįžti atgal į Chicago. Danutė labai nusiminė ir net su ašaromis akys prašė jos neužmiršti bei su ja susirašinėti.

Kadangi iš flirto išsivystė daug rimtesnis dalykas (bent aš taip maniau), tai nutariau būti atviras ir pasakyti viską, kas tokiais atvejais dera sakytį. Grįžęs į Chicago, parašiau jai laišką, jog buvau vedęs, bet jau esu "divoršas" gavęs. Ji atsakė, jog ji to nepaisanti,—girdi, ji mane mylinti. Prašė, kad aš atsisiųčiau jai žiedą kaip garantiją, kad jos nepašalins. Matydama, kad vedyboms kliūtis nėra, aš ne tik nupirkau brangų žiedą, bet ir laikrodėlį, žeminių kailių ilga paltą (taip pat trumpą kailių paltą) ir kitokių dovanų. Kadangi ją laikiau savo sužadėtine, tai nesigailėjau pinigų. Visus tuos daiktus nuvežiau į Kanadą. Danutė labai džiaugėsi ir dėjos, kad myli mane.

TIK IŠ KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI

Padėkime Badaujančiam Tremtiniui

GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA BENDROVĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas.

HELP patarnauja Kanados ir J. A. Valstybių žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivinkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinių pristatymą adresatui; kiekvienam atveju prisideda tamtai pakviuoto orlerio.

SIŪSKITE LAISKĄ SU UŽSAKYMU SIUNTI: (Pagaudinama, kad pavardės ir antraštai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antraštas HELP neatsakys)

HELP Reg'd P. O. Box 777 Place D'Armes MONTREAL 1, QUE, CANADA

SIUNTINYS Nr. 1 TIK \$8.95

(su įpakavimu 20 svarų)

5 svarai KIAULINIŲ TAUKU
2 svarai KAVOS (PUPELIŲ)
5 svarai CUKRAUS
2 dėžės kenuotos MĖSOS
1 svaras GRIETINĖS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 2 TIK \$5.70

(su įpakavimu 10 sv.)

4 sv. KIAUL. TAUKU
1 svaras KAVOS pupelių
1 dėžė ken. MĖSOS
1 svaras CUKRAUS
1 svaras KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3 TIK \$4.50

8 sv. kiaul. TAUKU

SIUNTINYS Nr. 4 TIK \$6.50

2 svarai ARBAMOS
4 sv. KIAUL. TAUKU
3 gab. TUAL. MULO

SIUNTINYS Nr. 5 TIK \$3.95

4 sv. kiaul. TAUKU
1 gab. tualetinio MULO
2 gab. šokolado "BAR"

SIUNTINYS Nr. 6 TIK \$3.60

2 svarai KIAUL. TAUKU
1 dėžė GRIETINĖS
1 svaras CUKRAUS
1 svaras RAZINKŲ

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių, BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!
Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šniap ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonių.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKay, Inc
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas Central 6—5208
Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

NAUJIENU-ACME Tiesioginė Marion White, buvusi Wisconsin AFL organizatorė ir vykdomojo komiteto sekretorė. Ji atsistatydino iš visų atsakomųjų unijos pareigų Platenį paaiškinti duos vėliau, kai aprims aistros. Madisono policija sulaukė ją viešbutyje, kartu su kitos moters vyru.

Susitarėva šių metų liepos mėnesį apsigyventi.

Grįžau į Chicago prie savo kasdieninio darbo. Po kurio laiko iš Danutės pradėjau gauti keistus laiškus. Ji rašė, kad kažkokie jos pažįstami iš Chicago ją labai nepalankiai informavę apie mane. Žodžiu, tiesiog apšmeižė mane. Parašiau jai, kad visa tai yra melas, o jeigu jai rūpi teisybė patirti, tai tegul atvažiuoja į Chicago. Į Chicago ji neatvažiavo, bet po kurio laiko parašė laišką, kad norinti su manim visus ryšius nutraukti. Girdi, tegul viskas būna užmiršta.

Tai buvo aišku, kad Danutė yra pasiryžusi, kaip sakoma, mane "apstatyti", kad paskui galėtų pasijuokti, jog jai pasisekė "durną amerikoną" surasti.

Tačiau visą reikalą tuo būdu užmiršti aš nebuvau linkęs. Todėl nieko nelaukdamas lėktuvu nusukridau į Montrealį galutinai išsiaiškinti. Kai paaiškėjo, jog viskas baigta, tai aš pareikalavau, kad grąžintų nors dalį dovanų. Atgavęs kai kuriuos daiktus, aš išėjau pas savo pažįstamus. Vakare su jais nuvykau ir į lietuvių surengtus šokių. Į šokių atsilankė ir Danutė su savo tėvais. Į juos aš jokio dėmesio nekreipiau. Visą laiką šokai su viena lietuvaite. Bet štai, matyti, Danutės pakurstytas, prisiartinio vienas dykupas ir pradėjo ieškoti priekabių. Girdi, kaip drįsti su mano sužadėtine šokti!

Kada paaiškėjo, jog ji nėra jokia jo sužadėtinė, tai aš į tą vyruką visai nekreipiau dėmesio. Po kurio laiko tas vyrukas ir vėl prie manęs prisitartinio. Kartu su juo buvo ir dar keli. Be niekur nieko jie puolė mane mušti. Žinoma, nieko daugiau negalėjau daryti, kaip tik aplėisti šokių salę ir vykti pas savo pažįstamus, pas kuriuos buvau sustojęs.

Tai tokia buvo Chicago Džozos istorija su Montrealio Danute. Kad tai tiesa, tai galėčiau paliudyti pačios Danutės man rašytomis laiškais, iš kurių būtų matyti, kaip ji dėjos mane mylinti.

Visa kita (mano turtai etc.) nesvarbu,—kas mane pažįsta, tie žino, jog aš nesu kokis pabaisa. O visa ta mano utotykių istorija gali būti pamoka (man ji tikrai buvo!) ir kitiems, kad su panašiomis Montrealio Danutėmis reikia būti atsargiems.

—Chicago Džozos.

NAUJA MASINA BĖGIAMS TRAUKTI

CTA Rail-Puller inžinieriai padarė naują labai naudingą masiną miesto gatvėse užsilikusiems bėgiams traukti. Toji masina ne vien tik bėgius išima, surenka, bet, reikaliui esant, čia pat atitinkamai supiausto. Masinos pajėgumas 125 tons.

Miestui toji masina labai yra patogė ir ji jau paleista į darbą. Halsted st. gatvės užsilikusius nereikalingus bėgius į jai vietomis rankioja.

Kurčia gimusi mergaitė jau pradeda girdėti. Des Moines, Ia., mokykloje kurčiams vaikams vartoja garsą stiprinančius prietaisus. Vaikučiai, visą gyvenimą žodžio neginėdję, džiaugiasi. Kai kurie jų pradeda kalbėti. Ypačiai juos džiugina sunų lojimas, traukinų svilpimas, paukščių ir žmonių balsai.

D.P.S. MANITOBOJE

"Winnipeg Free Press" baigė seriją straipsnių apie imigrantų-tremtinių reikalus Kanadoje, bendrai rodydamas jiems šiltą supratimą bei palankumą, ir keliais atvejais skatinėdamas kanadiečius liautis juos "titulavus dipi", o ragindamas juos vadinti "naujais kanadiečiais", panašiai kaip australiečiai savo imigrantus tremtinius pradeda vadinti "naujais australiečiais".

Paskutiniame straipsnyje "DP's in Manitoba. Skills put to good use" patiekiami eilė pavyzdžių, kaip kai kurie "naujieji kanadiečiai" sėkmingai įsikuria Manitoboje. Pavyzdžiai:

Viena mergaitė DP, atvykusi Kanadon, nemokėdama anglų kalbos, dirbusi metus namų tarnaitė ir susitaupiusi kiek pinigų bei už savo gerą būdą gausi šeiminko paskolos nusiūsamdžiusi namus su išnuomojamais butais (rooming house), išsirašiusi iš Vokietijos ten buvusią savo motiną ir dabar abidvi gerai verčiasi nepriklausomų butų ir kambarių persamdomo bizniu.

Kita šeima iš 5 ar 6 narių, padirbėjusi Emerson apylinkėje cukraus runkelių farmoje ir susitaupiusi 1,700 dolerių, ir kai ši rudenį turės sutaupti 4,000 dolerių, pirkos nuosavą farmą.

Toliau, viena čekė, atitarnavusi namų ūkyje, gavo muzisio mokytojos vietą pietinėje Manitoboje.

Viena latvė, buvusi slaugė savo tėvynėje, dabar atlikusi metus praktikos Winnipeg General Hospital, gavo pilnas slaugės (nurse) teises.

Viena lenkė ir viena jugoslavė po metų darbo namų ūkyje gavo darbą kiekviena savo srityje, kaip šokolado gamintoja, kita kaip kailių dirbėja.

Ukrainietė, buvusi džiovos ligų ekspertė, didelėje sanatorijoje Europoje, padirbėjusi Ninette ligitinėje kambarinė ir prožiūri, savo kvalifikaciją, gavo internės teises, vadovaujau vienam ligitinėse departamentui ir ruošiasi Kanados medicinos gydytojo laipsniui.

Vyrų "sraštai" rodą panašius rekordus. Vienas lenkas medicinos studentas Vokietijoje, baigęs savo kontrakto darbą Kanadoje, gavo laboratorijos asistento darbą Winnipeg General Hospital ir likusi baigti medicinos mokslą.

Vienas estas, buvęs kiaušinių eksporto bendrovės direktorius savo tėvynėje ir baigęs ekonomijos mokslus Švedijoje, padirbęs metus Manitobos farmoje, paskirtas knygvėdžiu (bookkeeper).

Vienas ukrainietis, padirbęs metus farmoje ir dabar dirbęs Winnipeg, jau susitaupęs tiek, kad svajoja pats išsineuoti farmą ir atsigabenti iš Europos savo pačią ir vaiką.

Kitas lenkas, inžinierius, baigęs kontraktą Kanadoje, gavęs

kanadiečių tarpe rastume ir sėkmingesnių rekordų, negu čia parodytieji. Pav., dar neteko girdėti kitų, o štai mūsų lietuvis p. Jurgis Januška tik po metų laiko Kanadoje jau atsidarė savo biznį "real estate" ir transporto gyvoje Notre Dame Ave., ir puikiai gyvuoja. Pavasarį teko sužinoti apie du brolius lietuvius, kurie užmiestyje nusisamde patalpą įsteigė baldų dirbtuvę ir jau šiomis dienomis mieste pirke namus ir čia įsteigė rimtą baldų gamybos biznį. Pasidairę rastume ir daugiau, bet lietuvių perdaug kuklūs ir spaudoje jų nematyti. Prie šingai, kad vienas jaunas lietuvis, Juris Dzeguze, pradėjo Winnipege organizuoti latvių choralį, tai "Winnipeg Tribune" paskurė jam straipsnį su 5 špaltų antrašte! —j. pr.

GATVIŲ NERAMUMAI

Trys nežinomi jaunuoliai netikėtai užpuolė Irving Burg, 1028 Mozart St., tuo metu, kai jis, bėgdamas, priėjo namo, lipo lauk iš automobilio. Jį privertė atgal sėsti, ir, su juo kiek pavaižavę kartu, aėmė iš jo 800 dolerių. I. Burg negalėjo nei gintis, nei pagalbos šaukti, nes į jo galvą buvo atremtas pistoletas.

Irving Burg yra "Burg Koshner Catering Co." bendrininkas.

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

Kaina po 75c. vienas

Spaudos Baliaus Valsas ir Tykiai Nemunėlis Teka	"Pirmyn" Choras Jūra ir Karvelėli	LKM Choras
Kur Bėga Šešupė ir Draugai į Kovą	LKM Choras	
Dzingulukai ir Gyvenk, Juokis ir Mylėk	Duetas su Orkestru	
Geizmai Svajonės, Duetas su Ork. ir Ozelis	Kvartetas su Ork.	
Vainikas — Dalis I ir Vainikas — Dalis II	Lietuvių Orkestras	
Kai Aš Turėjau Kaime Mergelę ir Kam Šėrei Žirgėlį	A. Vanagaitis ir J. Olsauskas	
Mylėjau Mergelę ir Močiutė Mane Barė	A. Jezavito Orkestras	
Plaukia Mano Laivelis ir Jaunoji Mergelė	A. Jezavito Orkestras	
Pas Darželį Trys Mergelės ir Lietuviška Polka	A. Jezavito Orkestras	
Kur Bakūžė Samanota ir O Naktis Tylė	Clemensas Andrejus	
Lietuviškas Kadrilius ir Polka Klumpakojis	Liet. Tautiškas Orkestras	
Petronėlės Polka ir Vilniaus Polka	A. Vanagaitis ir J. Olsauskas	
Eism Laukan ir Pragėdina Žirgelį	A. Vanagaitis ir J. Olsauskas	
Storu Bobų Polka ir Butkiškių Polka	A. Vanagaitis ir J. Olsauskas	
Lakštūtė (Polka) ir Sabas Gud—Polka	Pennsylvanijos Angliakasiai	
Marytės ir Jonuko Daina ir Zemaitėlių Polka	Worcesterio Liet. Ork.	
A. Saukevičius, J. Wichalonis, M. Urbas		
Stoviu Prieš Tave, A. Saukevičius ir Oi Mergelė	Saukevičius ir Urbas	
Ang Miska Baravykas ir Pupų Senis	Jonas Butėnas	
Jurgio Polka ir Ūkininkų Polka	Pennsylvanijos Angliakasiai	
Piliki Polka ir Toks Vaikinas, Polka	Mehanojus Liet. Main. Ork.	
Svetima Padangė ir Studento Sėpnas	S. Pauras ir Jonas Giraitis	
Arzuliniai Pamatai, Stasys Pauras ir Moksias, Darbas, Žygių Suoliai	S. Pauras ir J. Giraitis.	

Kaina po \$1.25 vienas

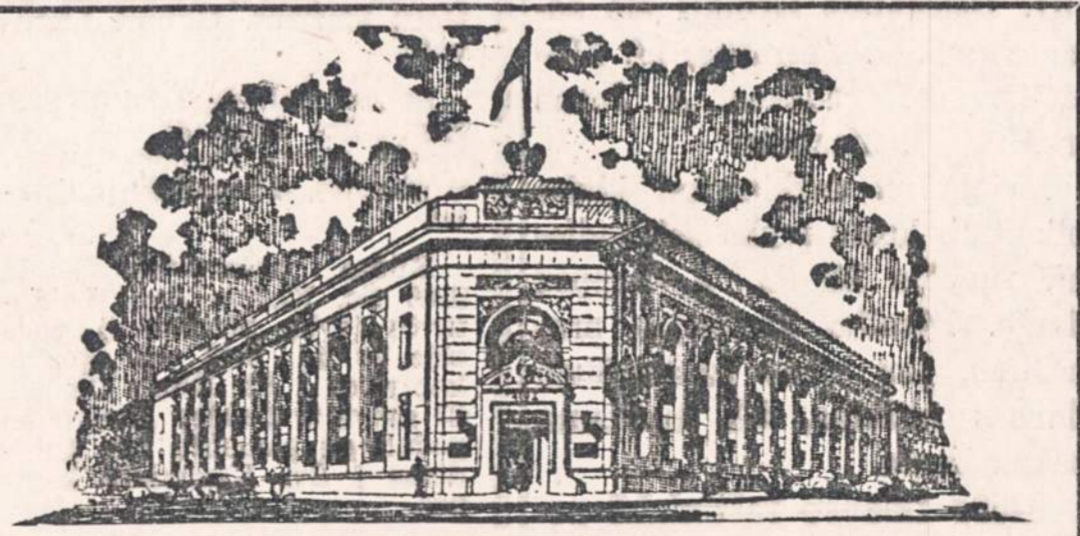
Lietuviška Veseilia, Dalis I ir Lietuviška Veseilia, Dalis II.
Lietuviška Veseilia, Dalis III ir Lietuviška Veseilia, Dalis IV.
Lietuviška Veseilia, Dalis V ir Lietuviška Veseilia, Dalis VI.
Mahanojus Lietuviškas Mainierių Orkestras.

Prisuntimas ir supakavimas kainuoja \$1.00. I Kanadą \$2.00. Užsisakant kitur pinigais ar money, orderį reikia siųsti iš anksto.

REKORDŲ KATALOGO NETURIME

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų paskolos 4% ir aukščiau

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 40 metų visiems išmokėjome ant pareikalavimų

Turtas virš 2 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA.
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

Justin Mackewich, President ir Mgr.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4. Trečdieniais nuo 9 iki 12 diena. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vak.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Masinėle Rašymo
Aritmetikos
Filietybės.

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
816 W. 33rd Pl., Chicago 8, Ill.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYS

Gražiausios gėlės dėl vestuvų, bankietų, laidotuviams ir dū kiti visokių papuošimų.
6901 S. Wentworth Ave.
Tel. SEWANT 3-2454 ir HUDSON 3-2224.

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmuosius rūšis su moderniausiasis užlaudo mis ir Hollywoodo šviesomis. DARBAS garantuojamas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4—5883-40

ZOLEN - ŠAKNYS

Pas mus visada galite gauti sekantių žolių ir šaknų svarais, pusė svaro arba mažiau ir prisiriūčiame i namus.

- Paragvajų Arbata, svar...\$1.25
- Medveva Žievės, svar...\$1.50
- Cemeryčia Šaknys, svar...\$1.50
- Valerijono Šaknys, svar...\$2.00
- Pelyno žolė, svaras...\$2.00
- Europos Ramūnių Žiedai, svaras...\$2.50
- Trunkzolių, svaras...\$3.00
- Nervazolių Šaknys, sv...\$5.00
- Ginseng Šaknys dū visos sveikatos ir jaunystės, svaras...\$20.00

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienuose" arba fteigiamai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

17-ti METAI
IS STOTES
W.G.E.S.
1930 E.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto

Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare

Išgirsite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

"NAUJIENOS"—NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALLINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Prašome į Keistučių Klubo pikniką

Sekmadienį, rugsėjo 25 d., Liberty Grove sode, Willow Springs, Ill., įvyks Lietuvių Keistučių Pašalpos Klubo piknikas. Tenka dar kartą priminti, kad nuo šio pikniko likęs pelnas skiriamas Lietuvos laisvinimo reikalams.

Kova už laisvą nepriklausomą Lietuvą, kuri dabar Rusijos pavergta, reikalauja visu mūsų vienybės, pasiaukojimo, moralės ir materialės pagalbos. Keistučių Klubas nepraso jū su aukų, bet tik kviečia visus ir kiekvieną sąmoningą lietuvį atvykti į šį rengimą. Laiduojame, kad būsite pasitenkinę. Į šį rengimą gavo ar gaus pakvietimus visi klubo nariai, profesionalai ir biznio žmonės. Pasizadėjo atvykti Amerikos Lietuvių Tarybos Lietuvių nariai: Dr. P. Grižaitis, p. Leonardas Šimutis, Mikas Vaidyla ir kiti. Tikimės, kad dalyvaus „Atžalyno“ artistų grupė. A. Valukas bus savo gerai įrengtu garsintuvu. Bus muzika šokiams.

Tenka paminėti dar štai ką. Šeiminių pavaišins svečius tik ką iškepta skėniena, dešros ir kitokiais skėnėnais. Kas keps avienu, uždrausta pasakyti. Jo pagalbininkas bus klubo iždininkas Pranas Mickus. Ponia Aleksandra Vaškevičienė pavaišins svečius tikrai lietuviška arbata iš lietuviško virtuvto. Tai tikra naujenybė. Na, visko juk negalima pasakyti. Todėl statau taską.

Kaip nuvažiuoti busais: Nuo Cicero ave. Bleubird busais iki Willow Springs kelio. Iš čia klubo automobiliais nuo 12 iki 3 valandos nuveži į Liberty Grove. Prašome nevažiuoti. Piknikas prasidės dar prieš dvyliktą valandą. J. K.

Skautininkų ir skaučių vienetų vadovų žiniai

Prašau visas skautininkes, gyv. JAV, Kanadoj, Australi- joj ir kituose kraštuose, suteikti laikinajai Seserijos Vadovų Chicagoje šias žinias:

Vardas, pavardė, laipsnis, amžius, adresas.

Ar jau turėta galimybės įtraukti į aktyvų skautinį darbą. Skaučių vienetų vadovės prašomos pranešti savo adresu ir žinias apie įkurtus vienetus.

Vyriausios skautininkės pavedimu vyr. skt.

Ona Zailskienė
1619 So. 49th Ave.,
Cicero 50, Ill., U.S.A.

P.S. Kiti laikraščiai maloniai prašomi šį skelbimą perspausdinti.

CICERO

Lietuvos Kareivių Draugystė su kitų draugijų parama ruošia pikniką rugs. 25 d., sekmadienį, Labdarių Ūky, Or- lend Park. Pradžią 12 val. Kas naudojasi tomis patalpomis, tai žino ir įvertina baro patobili- nimą. Kareivių Draugijos nariai — Klje, Laudanckas Kaz., Andrijauskas — darba atliko, pasidarė išlaidų. Reikia jas padengti, tam tikslui ir ruošia- mas piknikas. Tad prašom vi- sų paramos.

Neturinius automobilių busai už \$1,00 nuveži ir parveš. Jonas Šileikis tvarko 15 St. ir 49 Ct. Išvažiuos apie pirmą valandą po pietų. Jei nelaimė būtų blogas oras, visa iškilmė bus švento Antano parapijos svetainėje, 15 St. ir 49 ct., Ci- cero. Įėjimas nemokamas. D.

Piliečių Klubo piknikas

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo piknikas įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 25 d., J. Leppos darže, arti Lietuvių Tautinių kapinių. Ši vieta yra gerai žinoma ne tik Chicago, bet ir apylinkės lietuviams, ir patogi busais bei automobiliais privažiuoti.

Gerbiamieji klubo nariai, es- narių šeimos, draugai klubo rė- mėjai, biznieriai ir visi geros valios lietuviai nuosirdžiai pra- šomi dalyvauti piknike. Oro pranašas sako, kad sekmadienį bus graži diena. Taigi, nekalt- bant apie vyrus, mūsų gražio- ji lytis, vykdamą piknikan, gal- lės puošti gražiausiais drabu- žiais ir ten šaučiai pasirodyti, pasisvečiuoti.

Komisijos patvarkymu, pik- nikas prasidės prieš pietus, o baigsis sutemoj, vėlai vakare, ir per tą visą laiką svečiai pik- nikautojai galės linksmintis, orkestrui grojant pasiškoti, iš- sigerti, gardžiai pasivalgyti, gauti vertingų dovanų ir t.t. Kalbant apie valgius, komisijos narė ponia Monika Ragauskienė man pakuždėjo į ausį: esą, tarp kitų įvairių valgių bus ke- pami ir bulvių blynai ten pat piknike. Tai mūsų, lietuvių, tradicinis valgis, nes ir Lietu- voje būdavo užgavėnių išvaka- rėse kepami bulviniai blynai kaip geras, maistingas valgis. Be to, dar ponia Ragauskienė minėjo, kad bus piknike išsta- lytas kėksas (tortas), liudijęs klubo dvidešimt šešerių metų gyvenimo sukaktį. Tikiu, prie torto rasis ir reikiamas skai- žių žvakių. Tai parodys pu- blikai, kad klubas per tiek daug metų sėkmingai gyvuoja.

Dar kartą prašau visus ir visas iš anksto rinktis į Pili- ečių Klubo pikniką sekmadienį, rugsėjo 25 d. —Reporteris.

\$25.00 CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBĖ

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo susirinkimas įvyko praėjus sekmadienį, rug- sėjo 18 d., Hollywoodo salėje, 2417 W. 43rd St.

Susirinkimas, pirmininkau- jant Larry Lubikui, prasidėjo apie pirmą ir baigėsi trečią val. po pietų. Tarp kitų svar- bių tarimų didele dauguma bal- sų nutarta paskirti \$25.00 Chi- cagos Lietuvių Tarybai ir iš- rinkta penki delegatai į Tary- bos konferenciją, kuri įvyks spalio 2 d. Lietuvių Auditori- joj (pradžią pirmą val. po pie- tų). Delegatai išrinkti šie as- meny: p. J. Petraitis, M. Ma- siulis, J. Ragauskas, A. Jusas ir Mrs. M. Masiulis.

Išrinkti 2 darbininkai klubo piknikui, kuris įvyks sekmadi- nį, rugsėjo 25 d., J. Leppos dar- že. Pikniko komisijos prane- šimu, jau visas pasiruošimo dar- bas atliktas, tik laukiama sekmadienio.

Klubo finansų raštininkė po- nia Della Burba pranešė, kad šiuo laiku keturi klubo nariai serga: Mrs. S. Lovinson, Mrs. E. Adomavičienė, Mr. F. Vitis ir p. Slesaraitis. Mirusių per minėtąjį pusmetį dar nebuvo. Matyti, klubiečiai gerai laiko- si.

Į klubą įstojo du nauji na- riai, o kitų keturių stojimo prašymai atidėti kitam susirin- kimui, nes jie neatsilankė.

Praeito susirinkimo nutari- mai ir bendras valdybos prane- šimas priimta. Nieko ypatingo. Visi valdybos nariai gra- žiai bendradarbiauja, ir už tai gerbiamas pirmininkas Larry Lubikas nuosirdžiai padėjo.

Klubo vakaro, kuris įvyks lapkričio 27 d. Lietuvių Audi- torijoje, komisija pasisakė, kad daug darbuojasi ir dar reikės

darbuotis, kad vakaro pasise- kimas būtų lauduotas. Komisi- jos šis pranešimas priimtas su pagyrimu.

Klubo finansinio turto jau daugiau negu dešimt tūkstan- čių dolerių. Reporteris.

Suvalkiečių Draugijos žinios

Chicago Lietuvių Suvalkie- čių Draugijos svarbus susirin- kimas įvyks pirmadienį, rug- sėjo 26 d., Hollywoodo salėje, 2417 W. 43rd st. Susirinkimo pradžia 7.30 val. vakare. Ger- biamieji nariai, es prašomi skaitlingai dalyvauti susirinki- me, nes yra svarbių reikalų, kuriuos turėsime aptarti ir iš- spręsti. Be to, dar bus meti- nės parengimų (biznio) komi- sijos įvairūs pranešimai (ra- portai). Draugijos choro pik- niko, kuris įvyko rugpjūčio 21 d. J. Leppos darže, komisija su raportu perduos draugijos iždininkui ir piknike padaryta pelnas. Taipgi komisija reika- laus ir turės būti paskirti dar- bininkai draugijos metiniam parengimui, kuris įvyks spalio 23 d. Lietuvių Auditorijoje.

Pasirodo, laikas iki parengi- mo gana trumpas, todėl ne vien komisijos, bet ir visų draugi- jos narių yra šventa pareiga sparčiau padirbėti, kad parengi- mui padarius visais atžvilgiais sėkmingą. O padirbėti galima platinant parengimo bilietus iš anksto ir kalbinant savo drau- gus, pažįstamus, kad jie pa- rengime dalyvautų. Mūsų drau- gijos choras turi net du kartus per savaitę pamokas, kad pa- rengiam atsilankiusiai ger- biamajai publikai davus tikrai gražią programą koncertą. Rei- kia pažymėti, kad Suvalkiečių Draugijos arba draugijos cho- ro parengimai publikos neap- vylė. Taip pat ir ateinančio parengimo (spalio 23 d.) pro- grama bus gera ir, žinau, pu- blikai patiks.

Kviečiu visus ir visas tuos, kurie dar nėra Suvalkiečių Draugijos nariai, atvykti pir- madienį į susirinkimą ir pris- rašyti. Draugija gerai gyvuo- ja ir puikiai draugiškai, de- mokratiškai tvarkosi. O kurie esate dailės, dainos mėgėjai, galėsite dainuoti draugijos ch- ore. Čia jūsų širdužės bus pa- tenkintos. Taigi, gerbiamieji, prašome. —Reporteris.

“Naujienas” aplan- kė adv. J. J. Grigalus

Vakar “Naujienu” redakcija aplankė advokatas John J. Grigalus iš Bostono.

Advokatas Grigalus yra ALT vicepirmininkas ir Bostono mie- sto parkų pareigūnas. Jis da- lyvavo Amerikos parkų parei- gūnų suvažiavime, kuris įvyko Detroito. Grįždamas iš Detroi- to, jis ir buvo sustojęs Chicag- oje.

Šį sekmadienį Chicago vėl grįžta prie “Standard Time”, t.y. laikrodžiai bus atsukti vie- na valanda atgal. Tad nepa- mirškite pasiklausyti Budriko lietuviškos radijo programos 5:30 val. po pietų iš didžiulės WCFL, 1000 kil., radijo stot- ties. Tikrai gėrėsitės gražio- mis dainomis bei orkestro mu- zika. Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, radijų ir auksinių daiktų krau- tuvė Chicagoje, adresu 3241 S. Halsted St. S.

Ieškomi trentyje

Pijus Čepulis su šeima As- ssembly Centre Camp, Olden- burg, German, British Zone. Šeši mėnesiai negauname lai- ško. Siuntėm afidevitus. Žinan- tieji apie juos širdingai pra- šomi pranešti, kur jie dabar.

Gal kas yra trentyje Kai- raičių, Juociūnų, Zinkevičių, Černevičių šeimos? Esu Čer- nevičiukė. Ieško Zinkevičiai Juozbalių.

Kast. Zinkevičius
708 W. 35 St. Chhicago 16, Ill.

Pirkite tose knautuose, ku- rios garsinasi “NAUJENOSE”

SUSIRINKIMAI

SKAUTŲ VYČIŲ “SARŪNO” draugovės sueiga įvyks ateinanti sekmadienį, rugs. 25 d., 2 val. po pietų, 2548 W. 69th St. Visi skautai vyčiai, o taip pat ir lietuviai jau- nuoliai pilnų 17 m. kviečiami su- eigoje dalyvauti.

Draugininkas.

KRAKISKIŲ DRAUGIŠKO KLU- BO mėn. susirinkimas įvyks sek- madienį, rugsėjo mėn. 25 d., 2 val. popiet Don Varnas American Le- gion svetainėje, 6816 So. Western Ave. Malonėkite visi dalyvauti.

PRANEŠIMAS
KUPIŠKĖNŲ KULT. DRAUGI- JOS mėn. susirinkimas įvyks še- štadienį, rugsėjo 24 d., 8 val. vak., P. Balchuno pastogėj, 7146 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. Na- rius prašau susirinkti visus, nes yra daug svarbių dr-jos reikalų.

Sekr. P. Balchunas.

LIETUVIŲ ZAGARĖS KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks sek- madienį, rugsėjo 25 d., 1 val. po- piet, Wengeliško svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Malonėkite visi laiku būti, nes yra svarbus susi- rinkimas.

Rašt. J. Keturakis.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ DARB. PAŠALPOS KLUBO susirinkimas įvyks 1949 m. rugsėjo 25 d. sek- madienį, 12.30 val. popiet (nauju laiku) West Side svet., 2242 West 23rd Pl. Visi nariai ir narės kvie- čiami atsilankyti.

Sekr. James R. Cherry.

URBA

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotu- vė m s, Papuoši- mams.
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7398

Naujos Dantų Plates PADARO EKSPERTAI TEHNIKAI

Naujus dirbtinius dantis padarome moksliskai Geriausias darbas ir medžiaga. Mes darome plokšteles tik pagal Illinois registruotų dentistų is- paudas. Plokšteles pataisome ir pereinuojame greitai. Visas dar- bas garantuojamas.

CHICAGO DENTAL LABORATORY
1720 W. CHICAGO AVE.

POVILAS MAKUŠKA
GVYENO 910 W. 32nd PLACE
Telefonas YARDS 7-3687.

Mirė 1949 m. rugsėjo 21 d., 3:20 valandą po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Rokiškio aps., Užvenčių mieste.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Ona, pagal tėvus Karvelai- tė, 3 dukterys: Bernice, žentas Jonas Gasparka, Aldona, žentas William Demling ir Ann, žentas George Baly, anūkas, William Demling, 3 anūkės: Patricia Ann Gasparka, Mary Ann Dem- ling ir Anita Jean Baly, sesuo ir švoogeris Angelina ir Walter Golvidis ir jų šeima, švogerka ir švoogeris Amelia ir George Paulauskai ir jų šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažis- tamų.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 3319 Litu- anica Avenue.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugsėjo 26 dieną, 8 val. rytą iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pa- maldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Povilo Makuškos giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam pas- kutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Žentai, Anūkai, Sesuo, Švoogeris, Švogerka ir Giminės.

Laidotuvių Direktoriai Mažeika ir Evans, Tel. YARDS 7-1138 ir 1139.

BENEDICT SIRVID
Gyv. 6041 So. Mozart St.

Mirė 1949 m. rugsėjo 22 d. 7 val. vakare, sulaukusi 89 metų amžiaus. Gimusi Lietu- voje.

Paliko nuliūdę: dvi dukte- rys: Alice Mitchell ir Agnes Sirvid, sūnus Theodore ir ki- ti giminės, draugai ir pažįsta- mi.

Kūnas pašarvotas kopl., 5908 So. Kedzie Ave. Laido- tuvės įvyks pirmadienį, rug- sėjo 26 d., 9:45 val. rytą iš koplyčios į St. Rita's Chapel, 63 gatvė ir Oakley Ave., o po gedulingų pamaldų bus nuly- dėtas į Sv. Kazimiero kapi- nes.

Visi Benedikto Sirvido gi- minės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly- vauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterys, Sūnus ir Giminės.

Laid. Dir. John E. Egan, tel. G.Rovevhill 6-0099.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visomet.

Paminklius pristatome į visas kapines arti ar toli.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th St. — Tel. BEverly 8-0005

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROvehill 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIODĖSIO VALANDŲ
Sankaitė
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE.
PROspect 6-0099 YARDS 7-1138-1139
Tiesiogiai gyvose kitose miesto dalyse gausime koplyčias, arties, įvykų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0727
3 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI
Chicago Lietuvių Direktorijų Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YARDS 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YARDS 7-1911

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. Virginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 7-4908

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.
Telefonas: BEverly 8-3632

ATVYKSTA KAVALIŪNAI, SAIKŪNAI, MOCKAIČIAI, DAGIAI, ZYMANTAI

New Yorkan atvažiuoja Kubiliai, Miliauskai, Rutkauskai, Furmonavičiai, Skripkauskai

(Tęsinys iš 1-mo psl.)
Moruisis, Antanas — 458 W. Marshall St., Philadelphia, Pa.
Odainaitė, Stanislaiva — 3409 U St., Omaha, Nebraska.
Palevičius, Vladas, Vilhelmina, Regina, Jokūbas — 122 E. 105 St., Chicago, Ill.
Palubeckas, Jonas, Regina, Aurelija, Dalia — 93 Ward St., Worcester, Mass.
Paukštys, Adolfas — 73-43 Grand Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.
Petrauskas, Pranas, Aldona, Jūratė, Arūnas — Saranac, N. Y.
Remeika, Petras — 10712 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Rutkauskas, Viktoras, Bronius, Algirdas, Sabina — 3269 W. Wabansia Ave., Chicago, Ill.
Sabaliauskas, Vladė, Stasė — 545 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
Saikūnas, Jonas, Agnieelė — 119 Lamartine St., Worcester, Mass.
Saladzius, Juozas — 170 Brook Rd., Scottville, N. Y.
Sikorskas, Juozas — RFD 1, Waupaca, Wis.
Skripkauskas, Stasys, Petronė, Leokadija — 1624 S. 48th

Ct., Cicero 50, Ill.
Sobutas, Kazimieras, Marija — Baltimore, Md.
Slepetys, Algimantas — 3831 Kendall Ave., Detroit 4, Mich.
Staudė, Alfreidas, Aleksandras — 495 Adams St., Bethlehem, Pa.
Stockutė, Ursulė — 1119 Wallace St., Philadelphia 23, Pa.
Staškevicius, Pranas, Ona, Aldona — 327 Troutman St., Brooklyn, N. Y.
Sutiene, Teresė — 828 South St., Waukegan, Ill.
Sveverka, Francis — 62 Lincoln St., Hartford 6, Conn.
Vailokaitienė, Julija — College of Mt. Joseph on the Ohio, St. Joseph, Ohio.
Vesciūnas, Albertas — 747 E. 6th St., Hastings, Nebr.
Vaišvila, Mečišliva, Mykolas, Vytautas — 530 Arlington St., Tamaqua, Pa.
Valtas, Lusia — 49 La Forge Ave., Port Richmond, L. I., N. Y.
Visbara, Jonas — 51 Waverly St., Worcester, Mass.
Zilinskis, Anelė — 629 Vandalbilt St., Brooklyn, N. Y.
Zymantas, Vytautas, Halina, Juzė — Lakeside Resort, Pewaukee, Wis. —BALF

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. Ashland Ave.

CHICAGO 9, ILL. TELEFONAS YARDS 7-1121

AID OVERSEAS, INC., siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Užsakydami aiškiai rasykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir kainą. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dirge siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.80	SIUNTINYS Nr. 14—\$6.30
2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. salami dešros 2 sv. (be 2 ozs.) kepenų bekonio 1 dėžutė (400 gr.) margarino	2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. cukraus 1 sv. marmelado 1 sv. kiaušienos mėsos 2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 3—\$7.40	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.80
4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos	4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. marmelado 4 sv. degtintos kavos 4 1/2 sv. cukraus 2 gabalai tualet. muilo
SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40	SIUNTINYS Nr. 23—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado 2 sv. pupelių kavos 2 sv. cukraus 1 sv. margarino	5 sv. rūkytų lašinių 5 sv. degtintos kavos
SIUNTINYS Nr. 6	SIUNTINYS Nr. 25
A. 10 svarų cukraus \$2.80	A) 8 sv. grynų kl. taukų \$4.50 B) 12 sv. grynų kl. taukų \$7.75 C) 15 sv. grynų kl. taukų \$9.95
SIUNTINYS Nr. 7	
A. 10 sv. baltų kviet. miltų \$3.00	(Tik į Vokietijos vakarų zoną, Angliją, Italiją ir Prancūziją ir čia apie 4 savaites.)
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.70	SIUNTINYS Nr. 26—\$6.75
2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 2 sv. margarino 2 sv. degtintos kavos 1 sv. šokolado	2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. (be 2 ozs.) grynų k. taukų 2 sv. (be 2 ozs.) margarino 1/2 sv. arbatos 2 sv. degtintos kavos
SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95	SIUNTINYS Nr. 30—\$3.70
2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. kiaušinių taukų 3 sv. degtintos kavos 2 sv. cukraus	5 sv. degtintos kavos

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudimo tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių susivienijimų, ryšių su lietuvių vienon didėlėn ir gražion šeimyn. Dabar čia SLA. Pažangos Vajaus naujienas priimti.

Susivienijimas iš apdraudimo nedaro sau pelno, todėl susivienijimo apdraudimas yra pigesnis. Bet susivienijimas teikia lietuviams daugiau, negu apdraudimas. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvių ir rūpinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tų organizatorių atsilankys į jūsų namus, pasiklauskite jo patarimo — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

SIUNTINIAI LIETUVA

visus mokesčius čia sumokėjęs.

Jūs giminės gauna jūsų siuntinius visiška be jokių išlaidų.

JŪS GALITE SIŪSTI SAVO PAČIŲ DRABUŽIUS (NAUJUS ARBA SENUS), AUDEKLO MEDŽIAGAS, MAISTĄ ir tt.

REIKALAUKITE PILNŲ INFORMACIJŲ

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 So. State Street Chicago 4, Ill.

Telef.: Wabash 2-9354—9355
ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS IKI 1:30 PO PIETŲ.

208 SLA Moterų Kuopos žinutės

PO VASAROS ATOSTOGŲ

Po dviejų vasaros mėnesių poilsio 208 SLA Moterų kuopa pradėjo savo rudeninę veiklą su rugsėjo mėnesio susirinkimu. Kelerius metus buvusi kuopos sekretorė ponė S. Mikšienė pakvieta šį kuopos susirinkimą į savo gražią rezidenciją.

Atsilankę gražūs būrys narių, kurios energingai planavo šio sezono programą. Nutarta rengti programą ir išrinkti darbščių narių komisija tam darbu vykdyti.

Atlikus darbotvarkę, ponė Mikšienė važiavo nares arba tėlė, ir vakaras praėjo labai smagioj nuotaikoj.

MALONUS POPIETIS

„Labai pasilgau kuopos narių“, sakė Dr. Susan Šlakis, atlankiusi savo ilgų metų draugę ponę Elzbieta Satkauskienę praėitą savaitę. Dr. Šlakis yra viena iš 208 kuopos pirmųjų narių. Be to, kad ji per ilgus metus ėjo kuopos gydytojos pareigas, daktarė buvo visuomet veikli narė ir gražiai sugyveno su visa kuopos šeima.

Rodos, prieš kokius penkerius metus Dr. Šlakis pradėjo eiti atsakingas pareigas Lincoln State (Moterų ir Vaikų) Ligoninėje, kuri yra pietinėje Illinois valstybės dalyje.

Būdamą toli nuo Chicago, daktarė neturėjo galimybės lankyti susirinkimus, dalyvauti kuopos veikloje, ir to visko ji pasiilgsta, pasigenda.

Norėdama padaryti siurprizą ir narėms madonumą, ponia Satkauskienė ant greičiųjų sukvieta kuopos nares praėjusį trečiadienį „luncheon“ pas save. Susirinko per keturiolika narių. Prie gražiai papuošto stalo ir skanių pietų narės praleido itin linksma popietį. Garbės viešnia papasakojo daug įdomių dalykų ir nuotykių iš savo profesijos darbo ir kvietė nares atvykti pas ją paviešėti.

Narės dar džiaugė, kad šiam popietį dalyvavo kuopos vicepirmininkė ir energinga veikėja Marytė Miceviciene, kuri po ilgos ir sunkios ligos visiškai pasveikus vėl grįžta kuopos veiklon.

Progress Furniture Company

Si mižiniška įstaiga, lietuvių valdoma, susideda iš dviejų didelių krautuvių. Sudėjus jais į vieną, tai vienas asmeniui būtų neįmanoma į vieną dieną viską apžiūrėti. Tiek visokių baldų, nuo žmogaus gimimo iki jo senybinio gyvenimo, visokiai amžiumi, visokiausi baldai. Viesiems baldams pritaikytos kuo žemiausias kainas. Toliau eina šildymo, virimo, kepimo pečiai ir t.t. Visi pečiai ir tam tikri stalai apkrauti visokiais kėlimo, virimo ir t. t. indais, kad būtų ir nepažinisi, kam jis tinkamas. Vis tai amerikoniškos prašmatnybės. Visokius kėlimai, kaurai, užklotai — visko neįmanoma — suskaiciuoti.

Mandagumas ir patarnavimas šiose krautuviuose kuo pigiausias — būsite sutiktas ir jausitės kaip namie. Užėikite į krautuvių, kuri jums arčiau. Ar Brighton Parke, ar Bridgeporte. Jums nieko nekainuoja, o apžiūrėdami daiktus, daug ką patirsite. Bridgeporte galite užsimokėti visas jūsų namų sąskaitas. Išsipirkite Gas, Electric, Telephone, Water, money orderius. Jums nei cento viršaus nekainuos. Visa tai atitinkama su šypsena ir dovanai.

J. Z.

CHICAGOS MIESTO BIUDŽETAS

Bet kurios įmonės ar įstai-gos sudaryti metinis biudžetas (sąmata) nėra lengvas dalykas. Joo labiau jis yra sunkiai sudaromas miestų savivaldybėms. Jų vedamas ūkis labai su-labai įvairūs, o pajamos ne vien tik ribotos, bet jų šaltiniai labai opūs. Kiekvienas cen-tas, kuris įplaukia į miesto iš-dėdį, gvyvai liečia patį žmogų. Čia savivaldybės ir žmogaus asmens reikalai priešinga link-me susiduria. Miesto gyventojas norėtų iš miesto savivaldybės gauti galimai daugiau viešų patarnavimų arba visai nemokamai, ar už mažą atly-ginimą. Miesto savivaldybė sa-vo gyventojų patogumui turi iš-laikyti įvairias įstaigas arba į-mones. Jei kartais ne ji pati tiesiogiai tas įmones eks-plotuoja, tai sudaro sutartis su privačiais asmenimis ar bendrovėmis, kurios atitinka-mi sutartinai įsipareigoja vie-šam patarnavimui. Sakysime, miesto gatvių ir namų apšvie-timas, gatvių susisiekimas, li-goninės ir panašiai.

Kai kur miesto savivaldy-bės pačios stengiasi įsigyti savas elektrines, jas eksploa-tuoti ir savo gyventojams nu-statyti kainą, duoti šviesos en-ergiją. Tas pats ir su gatvių susisiekimu. Kada pati savi-valdybė tas įmones valdo, jos rankos yra laisvesnės, kad ir kainų reguliavimo ir jų nu-statymo srityje. Čia pati savi-valdybė nustato eksploataci-jos kaštus ir atitinkamai už-navimą skiria kainą. Sunkiau kai savivaldybė pati tokių įmo-nių neturi įsigijusi. Tuomet tarp jos ir jos gyventojų atsira-nda tarpininkas vienos ar ki-tos įmonės savininko pavidalu — personaliai ar akinės ben-drovės — juridinio asmens. To-kiais atvejais tenka daryti su-tartis ir galimai daugiau spaus-ti, kad patarnavimą būtų gali-ma gauti pigesnį ir kartu, kad ir miestas turėtų dar iš to ir sau pajamų.

Chicago miesto savivaldy-bės ūkis yra juo labiau sudė-tingas, nes jis mišras. Įmonių dalį, kurios miesto gyventojams patarnauja, valdo savi-ninkai, o štai, sakysime, gat-vių susisiekimo dalis yra pa-čios savivaldybės rankose, o kita dalis ne savivaldybės ži-nioj, tik atitinkama sutartimi patarnauja.

Chicago miesto skyriai jau pradėjo savo 1950 m. biudžetą svarstyti! Apskritai, norima jį vienu milijonu dolerių su-mažinti ir nieku būru nekelti bet kurių mokesčių.

Gyvieji reikalai ką kita sa-ko, štai administracijos sky-rius būtinai reikalauja bent 100 vyrų padidinti policijos tarnybą. Noromis nenoromis teko mokytojams algas pakel-ti, nes mažas kas norėjo to vi-sai nupiginto darbo imtis. Be to, norima jau į ateinančių metų biudžetą įdėti būsimųjų rinkimų išlaidų dalį.

Žodžiu, miesto biudžeto di-rektoriui Arthurui G. Sinde-liui tenka spręsti didelę galv-sukį.

Tiesa, dabar, Upham pasi-traukus, jis pagalbininku turi naują kontrolierių James H. Dillarda. Miesto biudžeto svars-tyme kontrolieriaus žodis kar-tais turi lemiamos reikšmės. a.

AR ATPIGS NAMŲ STATYBA

Kai kurių Illinois valstybės miestų ir miestelių surinkto-mis žiniomis neatrodo, kad ma-žų namų statybos išlaidos sumažėtų.

Dabar tokių mažų namų, pritaikintų vienai nedidelei šeimai, statyba kaštuoja 7,000 — 12,000 dolerių. Tiesa, to kainos įvairius miestuos ir miestliuos svyruoja, bet didėlio skirtumo nėra.

7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.—ŠEŠTADIE, RUGSĖJO 24, 1949

A. L. D. D. NARIJAI

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Sereodomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone R Epublic 7-7868

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
Beverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: Pullman 5-3277

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. Prospect 6-1930
Jei neatsilieps viršūninių telefonai, šaukt Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Sereodoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave)
2951 WEST 63RD STREET
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. Yards 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikai susitarus.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63RD STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p.
ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRespect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Dr. J. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: Yards 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1-3 ir 6:30-8.
Namų telefonas: DAnube 6-1126
Jei neatsilieps šie telefonai, šaukt: KENwood 6-5107 arba Vinc. 6-3900

DR. J. MOCKUS

DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12: 2—5; 6:30—8
Trečiadieni uždarytas
Antradieni ir šeštad. vak. uždaryta

Ofiso ir Namų Tel. GRovehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadieni pagal sutartį.
Emerg. Tel. K Ediez 3-2868

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Lafayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv. 12—2:30
ir 6—9 vak., penkt. ir šešt. 12:—2:30

6234 Archer Road

ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Dr. J. W. Kadzwick

LIEUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Spštarus — nuo 2.00 iki 4.00 ir nuo 7.00 iki 9.00 vakaro, išskiriant trečiad. ir šeštad. vakara. Ofiso Telefonas: GRovehill 6-5213
Rezid. Telefonas: Hilltop 5-2626

DR. EDWARD B. MURASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas-dien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Daktarai Žilviciai

GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CAumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas Yards 7-0554
Jei neatsiliepia šauktė—
Res. Tel.: Midway 3-2880

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 dieng

Akių Specialistai

DR. VAITUSH, OPT.

LIEUVIS

Mano 30 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.
Palengvina akių ėtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba apymimo, nervu-
mo, ekaudama akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir tolgaregystę.
Pirrenigia teisingai akinius. Visu-
se atsiikimuoze egzaminavimas da-
romas su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. v.
Sereodomis uždaryta, o Nedėloj
pagal sutartį.

Daugelyje atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinių. Kainos pigias kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373.

DR. G. SERNER

LIEUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaišo.

Ofisas ir Akinų Dirbtovė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Treč. nuo 10 iki 12. Šešt. nuo
10 iki 5 popiet.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvių Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien.
Trečiadieni popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WALbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIEUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas ir
Lentų Pataisyimas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien,
išskiriant ketvirtadienį šešt. 11—3.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIŲŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie
negali ramiai sėdėti ir nakintis
miegoti, nes jų užsienėjusios žaiždos
niešiti ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų atvi-
rų ir skaudžių žaiždų, uždeikite
LEGLUO Ointment. Jų g y d o m o s
ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
ma ir galėsite ramiai miegoti naktį.
Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos,
vadinamos ATHLETIC'S FOOT, su-
stabdė džiūvimo odo ir perplūšimą
tarpinirsičių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilintos
odos. Jos yra geros gyduloles nuo
visų išvirsintų odos li-
gu. LEGLUO Oint-
ment suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perštamų ir niežintinių
kojų. Legluo Ointment
yra parduodamas po
75c., \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir aplinkese
arba atsiųskite money
order į:
LEGLUO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

NAUJENOS "ŠALTIŲ VESŲ SROVIŲ ŽMONES" DARBŲ NINKAI, BIZNERIAI, PRO- FESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSL- NINKAI.

Chicago's Ivykiai

POLICIJAI NAUJI PASTATAI

Ties 23 St. ir Praire Ave. policijos nuovadai numatyta pastatyti nauji namai. Statyboms reikalingas bus išleista 200 tūkstančių dolerių.

GATVĖS REMONTAS

Miesto Taryba 83 St. remontui paskyrė 124,970 dolerių.

TRŪKSTA MOKYTOJŲ

Illinois valstybės mokykloms šiais metais trūksta 2,500 mokytojų. Galimas daiktas, kad kai kur teks kviesiti mokytojai ir neturincius pilnų mokytojo kvalifikacijų.

EŽERAS IŠMETĖ SAVO AUKĄ

Michigan ežeras ant Holando kranto išmetė Roberto Gulbrandsono, 20 m., 4219 St., lavoną. Jo lavonas daugiau kaip 20 dienų buvo ieškomas. Jis į ežerą buvo išplaukęs su savo draugu. Dėl nelaimingo įvykio jis prigirė, o jo draugas buvo išgelbėtas.

SUŽEISTA SPAUDOS BENDRADARBĖ

Viena iš dienraščių "Tribune" redaktorių Eleonor Jewett kartu su savo sūnu William, 27 m., eisimo nelaimė Madison St. ir Pawardswille St. rajone buvo sužeista.

Naujų amerikiečių diena

Užvakar Geležinkelį parodoje įvyko vadinamųjų "naujų amerikiečių" diena. Programai išpildyti buvo pakviesti įvairių tautų į šį kraštą atvykę tremtiniai ir šiaip tautinės grupės. Lietuviai pasirodė su dviem numeriais. Jurgio Blekaičio vadovaujamas "Atžalynas" pavaizdavo išvietintųjų kryžiaus kelius: gyvenimą Lietuvoje nepriklausomybės laikais, paskui okupacijos metu, tremtyje ir pagaliau Amerikoje.

Be žodžių buvo tinkamai pavaizduota tai, kas tremtiniams teko išgyventi per paskutinius kelis metus.

Kitą numerį išpildė "Atėities" šokėjų grupė.

Programoje dalyvavo serbų choras ir šokėjai, lenkų šokėjų grupės, vengrų šokėjų grupė, latvių grupė ir t. t. Latviai turėjo dar du dainininkus, būtent, Lydia Venta ir Karlis Salna.

Iš viso "naujų amerikiečių diena" praėjo gana sklandžiai ir sutraukė nemažai žmonių, nežinint to, kad oras nebuvo palankus. Laimė, kad prieš programą prasidėjimą sustojo lietus lijes. Jei lietus būtų kiek ilgiau pasitęsęs, tai veikiausiai nebūtų buvę galima nė programos pildyti.

—Sovietų valdžia nori "Ukrainos atstovą" pasodinti saugumo tarybon, bet Tito taip pat nori ten gauti vietą.

—Jungtinių Tautų Balkanų komisija tvirtina, kad Albanija teikia daugiausia ginklų ir karo medžiagos Graikijos partijams.

—Antonin Zapanocky sako, kad paskutiniu metu čekų darbininkai nedirba, valdžia imsis priemonių prieš tinginius.

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ZINO, KAD NAUJENAS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FINANCE AND LOANS

FINANSAI IR PASKOLOS
PARDAVIMUI Pirmi Morgičiai, \$2,000 iki \$14,000. Pirkėjas gaus Mortgage Title Guarantee Policy išduotą po Chicago Title and Trust Co. Gaukite mūsų DYKAI pirmą morgičių parduvimui sąrašą. Telefonuokite, rašykite arba aplankykite mūsų rasti. John O. Sykora Real-tor, 2411 S. 52nd Ave., Cicero, Tel. Lawndale 1-4213 arba Oly. 453.

FURNISHED ROOMS-WANTED

Reikia Gyvenimui Kambarių
MOTERIS, DIRBANTI NAKTIMIS, IŠEŠKO DVIEJŲ, TRIJŲ ARBA VIENO KAMBARIŲ.
TELEF. CANAL 6-0541.
JOSEPHINE BREMER.

MAŽA LIETUVIŲ šeima, be vaikų, ieško Waukegan 3 arba 4 kambarių buto be rakandų. Rašykite arba praneškite E. L. B., 522-1st St., 2nd floor, Waukegan, Ill.

FURNISHED ROOMS-TO RENT

Gyvenimui Kambariai
ISNUOMOJAMAS didelis gražas kambarys vienam arba vedusiai senyvai porai. Šaukit RPublic 7-1265 vakarais po 8 ir sekmadi. iki pietų.

KAMBARIAI VYRAMS
Dideli, šviesūs ir parankūs. Šviežiai atremontuoti, renda pigi—\$15 mėnesiui.

LITHUANIA HOTEL
1606 So. Halsted Street
Tel. Taylor 9-2733.

ISNUOMOJAMAS kambarys prie mažos šeimos. 852 W. 33rd St.

ISNUOMOJAMAS vienas kambarys vyrai. Mrs. Jadvyga Petronis, 2944 W. Lexington St., 2 aukštas priešakyje.

ISNUOMOJAMAS kambarys vienam vyrui arba vedusiai porai. Gali naudotis virtuve. Kreipkitės šeštadienį ir sekmadienį visą dieną, o kitais vakarais po 6 valandos. 6623 SO. WHIPPLE ST.

ISNUOMOJAMI miegamieji kambariai vaikams. Galima pasigaminti valgi. 3726 W. 57th St.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS, karštų vandeniu šildomas, vaikiškas. Kitas kambarys yra beismon-te ir šildomas. 3312 So. Union Ave. Telef. YArds 7-2935.

ISNUOMOJAMAS kambarys vyrai ar vedusiai porai be vaikų, su virtuve. 5608 So. Laflin St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
TAVERNA pardavimui, 4 kambariai užpakalyje. Labai prieinama kaina. 3321 So. Morgan St.

PARDAVIMUI taverna ir restoranas su gyvenamaisiais kambariais. Virginia 7-9119.

PARDUODAMA taverna. Pigiai. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Pardavimo priežastis liga. 1009 W. 63rd STREET.

PARDAVIMUI taverna su 3-ju kambarių butu. Aukso kasykla, pramonės srityje. Savininkas pasi-aukos aukščiausią pasiūlysimam pirkėjui. Bet kokiu kainama pasiūla bus priimta. Savininkas serga, nu-vaargs ir paliegęs. Turi tuoj pasi-traukti.
WEST END LOUNGE
3457 West 51st St.

GELEŽIES ir sporto daiktų krau-tuvė. Northwest side. Turi parduo-ti. Duos dalį morgičiai.
JUNIPER 8-9866.

PAKELAIS ir užėja, television. Skersis teatro. \$3,500, prekė atski-rai. Gyvos skersgatvės. 3941 Law-rence. JUNIPER 8-9565.

BARGENAS. Taverna ir namas dirbtuvii srityje (distrikte).
PORTSMOUTH 7-9745.

PARDUODAMA mėsinė (bučernė) ir groserinė, biznis seniai išdirbtas. su 4 kambariais gyventi. 939 West 33rd St, YArds 7-6934.

30 KAMBARIŲ HOTELIS
3,500 gyventojų tarpstanciam mieste. turtingų ūkininku aplin-kėje. Krvžkelyje U. S. ir valsty-bės vieškelio. Mūrinis namas, ge-rame stovyje. Dining room, restora-ranas, tap room (bufetas). Viskas turi rakandus. Daro omigus. Savi-ninkas L. V. GARVENS, WAUKE-SHA, WIS.

MĖŠOŠS KRAUTUVĖ ir grocery naujas šaldytuvus. Geras biznis, pi-gi renda, eras lvas.
4501 SO. TALMAN AVE.
Tel. Lafayette 3-4917.

GASO STOTIS, bargeno nuosa-vvė, modernus namas, vienas plojimo, 2 tepimo tiltai. Geras biz-nis. \$10,000 imokėti. Išsimokėji-mais. 3701 No. Cicero. Telefonas AVENUE 3-9221.

SKAITYKITE IR KIPTIŲ RAŠKITE
SKAITYTI
"NAUJENAS"

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Zemė—Pardavimui

TIKRIS BARGENAI NEDELSKITE!
MATYKITE JUOS TIK!

CHICAGO—2070 Canalport Ave. 4 flatų mūrinis \$5,700

CHICAGO—26th St., arti Pulaski Rd. Cigarų krautuvė ir mūrinis namas \$28,600

CHICAGO—Kedzie Ave., arti Cer-mak Rd., mūr. biznio nam. \$8,200

RIVERSIDE—Olmstead Road. 6½ k. mūr. vėnered r-zidencija—tuščia \$20,600

FRIENDSHIP, WIS. 160 akrų farma \$2,000

CHICAGO—18th St. arti Racine Ave., 4 aukšt. mūr. biznio nuosavybė \$13,200

CHICAGO—26th St. arti Pulaski 3 aukštų mūr. biznio nuos. \$25,300

CHICAGO—Komensky Avenue Kamp. 6 k. k. namas \$9,300

NORTH RIVERSIDE—S. E. kampas Desplaines ir 25th. Biznio lotas 45x125 ..... \$3,500

BROOKFIELD—OGDEN AVE. Štoras ir 5 flatai \$27,000

CHICAGO—Trumbull Ave., arti Cermak, 3 flatai mūrinis..... \$14,300

CHICAGO—TROY, arti 19th St. 5 apartamentai mūrinis \$13,200

CHICAGO—Komensky Ave., arti 15th St. 3 po 5 kamb. mūr. \$13,800

CHICAGO—Trumbull Ave., arti 26th. 4 flatai \$14,800

CHICAGO—Pulaski Road. 8 kamb. mūrinis bungalow \$14,000

RIVERSIDE—Blackhawk Road 50 pėdų rezid. lotas \$2,250

CHICAGO—Tripp Avenue 5 ir 3 kambariai \$9,600

STICKNEY—Gunderson Ave. 6 kamb. mūr. bungalow \$14,800

LA GRANGE PK., Ostrander Ave. 5 kamb. mūr. bungalow \$16,200

CHICAGO—2400 S. Lawndale Ave. Kampinė 8 kamb. rezidencija. Teisinga kaina.

SUMMIT—75th Court 4 kamb. katedžius \$9,350

CHICAGO—Drake Ave., arti Cer-mak. 6 ir 6 kamb. mūr. \$14,300

CHICAGO—Kedzie Ave., arti 24th 3 flatų mūrinis \$16,900

STICKNEY—Kenilworth Ave. 4 ir 3 kamb. mūrinis \$17,000

STICKNEY—40th Street. 6 kamb. mūrinė rezid. \$16,500

JOHN O. SYKORA REALTOR
2411 SO. 52nd AVE., CICERO
Lawndale 1-4213 arba Oly. 453
Gyvumo Pilna Organizacija.

Kuomet būsite Kalifornijoje pasmatykitė su
JOS. V. RUZELLA
Pirmutinis ir didžiausias lietuvių brokeris visokių rūšių nuosavybėms. 3813 SUNSET BOULEVARD LOS ANGELES 26, CAL. Telefonuokite: NORMANDY 3-2743 Rašome visokią apdiraudą.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Zemė—Pardavimui

4 APARTMENTŲ mūrinis, furni-šiuotas. Rends 216 i mėnesį ir 4 kambarių medinis katedžius užpa-kalyje. \$16,000. Šaukite Voelker, WEntworth 6-2930.

TIKRAS BARGENAS! NAUJA 6 kambarių 2 aukštų re-zidencija, gatava kraustytis. 1½ maudynės. Kaina prieinama. Mainys ant lotų.
6634 SO. FRANCISCO AVE.

PARDAVIMUI namas su tavernos bi-zniu, gerą vietą. Parduodama dėl nesveikatos. Taipgi pardavimui treileris ant 2 ratų. 2051 W. 63rd St.

DIDELIS bargas Bridgeporte. Paruodamas namas ir storas už pi-mą pasiūlymą. Stora ir flatai gali-ma tuojau užimti. 2 flatai antrame aukšte. 3512 So. Lowe Ave. Savi-ninkas 2-me aukšte iš kiemo.

MARGUERITE PARKE. Savininkas paverstas greit parduoti ir pi-giai gražų medinį namą. Cemento-tas beismonas. Lengvais išsimokė-jimais. Telefonuokite Prospect 6-6025.

PARDUODAMAS arti Marquette Parko gražas 6 kambarių mūrinis bungalow. Lengvais išsimokėjimais. Bargas. Matykite, kad įvertintu-te. Telefonuokite Prospect 6-6025.

1½ AUKŠTO mūrinis. 2-4. Sa-vininkas pats stotėsi pagal prieška-rines specifikacijas. Turi pasiauko-ti. Atidaryta šeštadienį ir sekmadi. 7307 SO. CAMPBELL.

TURI GREITAI PARDUOTI 2 aukštų mūrinis, "octagon front" po 6 kambarius, tuoj galima užimti abudu; 2 karų medinis garažas, van-derių šildomas, automatiškas, sten-deris šildytuvai. Galima apžiūrėti bet kada. 6143 So. Kildare Ave. Portsmouth 7-3974.

PARDAVIMUI 2 aukštų medinis namas ir garažas, su lotu. \$6,000 cash. 3649 SO. EMERALD AVE.

5 KAMBARIŲ bungalow, 2 kam-bariai viršų, sklepas, 2 karų gara-žas. Grovehill 6-8688.

TAVERNA su namu. 4 butams. Stokeris. Garų šildomas. Lengvais išsimokėjimais. Labai pigiai. Prie-zastis nesveikata.
11578 SO. PRAIRIE.

9 KAMBARIŲ namai, puikiame stovyje. 37½ arba 75 pėdos pločio. Tinkama įplaukoms arba didelė šei-mai. Arti mokyklų, susisiekimo. Šaukite savininką—Evergreen Park 7327 dėl susitarimo.

758 SO. TROY ST. 7 kambarių cape cod namas. 2 miegamieji viršų ir 2 apaijoti. Tili maudynė, kabininė virtuvė, auto-matiškai alyva šildomas ir kiti da-lykai. Šeštadienį, sekmadienį ir va-karais.

2½ apmanto. Asbesto šingle apdengtas, 6-5-3 kambariai. Karštų vandeniu alyva šildomas 1 aukštas. Uždaryti porčiai, garažas. Prieina-mai. Savininkas. 2018 N. Pulaski.

3626 NO. PARIS 6 metų senumo moderniškas 4 kambarių, gerai insuluotus. Pastogė su langais. Didelis žaismo kambarys. Naujas Holland furnasas, "blower type" Hotpnt vandens šildytuvai. Tur automatiška skalvykla, gesinis pečius, venetian blind, žeminiai langai. 8½ tonų angliu, 1½ karo garažas. Daillai aplink apvaisyta. \$13,500, imokėti \$4,500. Tel. TUxedo 9-7699. Atidara sekmadienį.

2 NAMAI. Savininkas. 2458 W. 107th St. Naujas kampinis 6 kamb. mūrinis. 1½ maudynės.
11132 S. Campbell Ave. Naujas 6 kambarių mūrinis. 1½ maudynės. Arti mokyklų, pirkimo centro. Pa-rintkina apylinkė. Atidara apžiūrė-timui sekmadienį nuo 1-6 vakarais. Prieinama. Cedarcrest 3-0951.

B A R G E N A S Apžiūrėjimui atidarytas sekma-dienį. Platus lotas, kampinis mūri-nis 5 kambarių, 4 metų senumo. Furnas šildomas, žeminiai langai, sieteliai, palapinės, garažas. Kas ši nama nusipirks, tuoj galės kraustyti. Savininkas nusipirko biznį ir ši nama parduoda greitai ir pigiai. Kaina tikrai \$12,300. Nepraileiskite progos. Yra 10660 So. Kedzie Ave., arba telefonuokite HEMlock 4-2012.

KAMPINĖ TAVERNA ir 3 apart-mentai. \$33,000 4 flatų mūrinis ..... \$20,000 2 flatų 6 ir 6 mūrinis ..... \$17,000 Kampinis 10 flatų ..... \$46,000 Mes taipgi turime gausią biznio progą. Jeigu jūs norite pirkti arba parduoti, šaukite:
PAUL KRIKŠČIUNAS,
3034 W. 63rd Street,
HEMlock 4-2000.

PARDUODAMA 7 kambarių rezidencija, arba priimusi automobilį i mainus. Priežastis—senatvė. 5914 Eggleston Ave. WEntworth 6-2364.

ATDARA ŠEST. IR SEKM. 1-6
5016 W. BARRY.
7 kambarių mūrinis bungalow. Uždaryti porčiai, 2 karų garažas, šonu įvažiavimas. Automatiška gasu šiluma. Dekorotas sklepas, barsas. Savininkas. Kaina \$15,000.

LOGAN SQUARE, gražas geltonų plytų 3 po 6: stokerių šildomas, ga-ražas, nauji žeminiai ir sieteliu lan-gai, 2 pečiai. Bargas už \$25,000. 2741 No. Drake, 2-ras aukštas.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Zemė—Pardavimui

6 KAMBARIŲ mūrinis, automa-tiška šildomas, automatiškas van-dens šildytuvai. Beismonas, blinds žeminiai langai. \$17,000. Savininkas. 5231 SO. MASSASOIT.

6 MODERNŲ butai (partments) 4 mašinių mūrinis garažas, stokeris, 73 ir Halsted apylinkėje. Tuoj už-imti. \$36,500. Savininkas:
ABERDEEN 4-5194.

ARTI 53-HOMAN 5 kambarių mūrinis, garų šildo-mas, tile virtuvės grindys, apdaryti gonkai, venetian blind, po-grindis, garažas. Kaina \$10,900. Ma-tykite dėl įvertinimo. Parodys po popiet. Savininkas. Tuoj galima užimti. 3422 W. 53rd Pl.

6822 W. DEVON ATIDARYTAS 1-6 VAKARO Deluxe 2 butai, 1 metų senumo, po 5 kambarius. Lannon akmens prie-kis, venetian blind, tile prausyk-lai, virtuvė. Natūralaus beržo cabi-nets, apdaryti pušies medžiu laip-tai; alyva karštų vandeniu šildo-mas; 2 mašinių mūrinis garažas, is Sono įvažiavimas; arti bažnyčios mokyklos, parkas, busas ir trauk-i-niai. Reikia pamatyti, kad įvertinti. Savininkas.

5143 WARWICK. 7 kambariai, 4 miegamieji, namas Irving Park-Laramie apylinkėje. Raudmedžio shingles, karštų van-deniui šildomas, arti mokyklos.
AVENUE 3-5420.

3820 W. 46th STREET Atidaryta apžiūrėjimui nuo 1 iki 5 sekmadienį. Naujas 4 kambarių mūrinis bungalow. Gasu šildo-mas. Cabinet virtuvė. Modernus. Kaina \$12,000. MENKAS REALTY, 4104 West 47th Street Lafayette 3-1818.

FARMS FOR SALE Ukių Pardavimui
PARDUOS arba mainys farma i 2 aukštų mūrinį namą South arba Southwest miestų dalyje, 100 akrų farma su 1690 pėdų prie gražios Menominee upės. Puiki vieta dėl kurorto. Modernus traktorius ir kitos ūkio mašinos; naujus modernus 7 kambarių colonial namas; modern barnė, naujas sviras, kiau-lininkas ir vištinkas. Javai. Yra mokykla, busas, tiktai 9 mylios nuo dvyņu miestelių: Marinette, Wis. ir Menominee, Mich. Rašykite. Jos. L. SIEJA Rt. 2, Wallace, Mich.

120 AKRŲ. \$3,700. Naujas namas, elektra, geri keliai, geras medžiogi-mas, žuvasimas, mokyklos. Floyd Allen, Near Easton, Adams, Wis.

ISIGYKITE žemės sklypa Texas valstybėje vad. "Magic Valley". Tai geriausia vieta investuoti pin-gius ir apriipinti save ir šeimą se-natvėje. Derlinga žemė duoda kas-met 3-4 derlius. Akras žemės nuo kiekv. derliu, nėra \$167-1300 gryno pelno. Malonus ir sveikatai taisyss oras per ištisus metus. Pa-lankios išsimokėjimo sąlygos, pigi darbo jėga. Nereikia gyventi vie-toje, visomet galima žeme išnuo-muoti. Teiraukitės ir rašykite tuo-jau: 1739 So. Halsted Street, Chi-cago 8, Ill. Box 3199.

RESORTS FOR SALE Kurortai Pardavimui
APSKRITUS METUS biznis. 40 akrų kurortas. 500 pėdų Chipewea River pakrašty. ½ mvljos i Blais-dell Lake. 4 naujai įrengti, 3 sve-čių kabinos. Gonkai su sieteliais. Modern Main Lodge. 9 kambariai įskaitant gyvenimui butą. Šakotos pušies medis. 20x35 šokišiams kam-barys, bufetas, Sklepas, žolei plau-ti mašina, deep freeze. Dėl smulk-menų rašykite C. C. KERN, Eagle Lodge, Loretta, Wis.

TO RENT—WANTED Ieško Renduoti
ABBOTT Research Laboratory darbininkė ieško 2 arba 3 kam-barių namą, Waukegan. Arti trans-portacijos. Pagaudaitina lietuvių kolonijoj. Maistiec 3080, Ext. 561. tarpe 9 ryto ir 5 popiet.

2 SUAUGUSIEJI, be vaikų bei gyvūnų, ieško 4 kambarių apart-mento. Gal mokėti nuomos iki \$50. Yra pietvakarinėje daly.
Regent 4-7566.

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai
ISNUOMOJAMAS gydytojo ofisas. Apgyventa lietuvių, lenkų, olandų ir airių; kampinis namas. Pukioje vietoje Roselände, 108th ir Michi-gan Ave. Šaukite James E. Gall-agher & Co. 461 E. 111th Street, PULLMAN 5-7400.

RENDON 3 KAMBARIŲ BUTAS. GARU ŠILDOMAS. YRA 1255 NO. ARTISSIAN. ŠAUKIT ARBA RA-SYKITE SAVININKUI. M. J. KI-RAS, 2419 W. POTOMAC. BRUNS-WICK 8-0798. ŠEŠTADIENI 9 R. IKI 8 VAKARO.

Skelbimai Naujienose drova nauda dēto, kad pačios Naujienos yra naudingos

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

MARSHALL FIELD & CO.
RESTORANAI
Dabar samdo Kalėdų sezonui

★ STORE ROOM BOY
★ DISHROOM WORKERS
★ BUS BOY
(Lunch or dinner shift)
★ ★ ★
Amžius reikalingimas nuo 20 iki 60 metų.

Prašome atsižinti amžiaus įro-dymus, social security kortą, kai eisite i

EMPLOYMENT OFFICE 3-čias AUKSTAS
Pirmadienį iki penktadienio. (9:15 ryto iki 5 popiet)

111 N. STATE STREET

MANDEL BROTHERS, INC.
TUOJ REIKIA! STIPRIŲ JAUNŲ VYRŲ

★ PORTERIŲ ★
Darbas naktinis. Gera nuolaida pirkiniams. Geras mokeskis. Pa-stovus darbas. Kreipitis reikia: 11-as aukštas Employment Office

STATE ir MADISON STREETS

REIKIA rakandų parduvejo, pa-tyrusio. Pilna arba dalį laiko. Puki progą ir gera mokeskis. Pagaudu-jama lietuviškai ir lenkiškai kal-bantis. Telefonuokite Walter Wolf, Lafayette 3-3636.

REIKIA VYRŲ prie pavelskų rėmų darymo. Patyrusių tono ir žibinio darbininku.
NEWCOMB - MACLIN
400 West State St.

VIRĖJO PAGALBININKO REIKIA PADĖTI PYRAGAICIUS KEPTI. Patyrimas reikalingas. Privatus klubas vidurmiestyje. Sekmadieniais ne-dirbame. Pukiškos darbo sąlygos. Matykite MR. H. BURKART 10 NO. DEARBORN ST.

REIKALINGAS siuvėjas (kriau-čius), senyvas žmogus, kuris galėtų dirbtį prie senų ir naujų rūbų.
748 W. 33rd STREET.

SHEARMEN ir PADEJĖJŲ reikia. Turi turėti patyrimą gele-žies atmatų kieme.
MID-WEST COMPRESSED STEEL CO.
1854 Webster Avenue.

REIKALINGAS MERGINA Rekordų ir jewelry pardavėja. Būtinai turi mokėti angliškai ir lietuviškai kalbėti ir rašyti mašinėle. Gera alga ir nuolatinis darbas.
JOS. F. BUDRIS, Inc. 3241 So. Halsted Street, Tel. CALUMET 5-4591.

REIKALINGA SLAUG